

De Rechtspraak

Kengetallen Gerechten 2006

de Rechtspraak

1	Aanleiding en toelichting kengetallen gerechten 2006	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Kwaliteit	5
1.2.1	Tevredenheid procespartijen	6
1.2.2	Gerealiseerde doorlooptijden	6
1.2.3	Aandeel MK-zaken	7
1.3	Productie en financiën	7
1.3.1	Ontwikkeling van de productie	8
1.3.2	Ontwikkeling van de kosten per zaak en de productiviteit	8
1.4	Mens en organisatie	10
1.5	Ontwikkeling en algemeen	10
	Rechtbank Alkmaar	12
	Rechtbank Almelo	16
	Rechtbank Amsterdam	20
	Rechtbank Arnhem	24
	Rechtbank Assen	28
	Rechtbank Breda	32
	Rechtbank Dordrecht	36
	Rechtbank 's-Gravenhage	40
	Rechtbank Groningen	44
	Rechtbank Haarlem	48
	Rechtbank 's-Hertogenbosch	52
	Rechtbank Leeuwarden	56
	Rechtbank Maastricht	60
	Rechtbank Middelburg	64
	Rechtbank Roermond	68
	Rechtbank Rotterdam	72
	Rechtbank Utrecht	76
	Rechtbank Zutphen	80
	Rechtbank Zwolle-Lelystad	84
	Centrale Raad van Beroep	88
	College van Beroep voor het bedrijfsleven	90
	Gerechtshof Amsterdam	92
	Gerechtshof Arnhem	96
	Gerechtshof 's-Gravenhage	100
	Gerechtshof 's-Hertogenbosch	104
	Gerechtshof Leeuwarden	108

1 Aanleiding en toelichting kengetallen gerechten 2006

1.1 Inleiding

Met deze publicatie worden voor het eerst kengetallen over het functioneren van de afzonderlijke gerechten gepresenteerd. Het is de bedoeling dat deze publicatie voortaan jaarlijks uitkomt als aanvulling op het Jaarverslag van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de gerechten en Raad voor de rechtspraak in hun geheel. De ontwikkeling van kengetallen past in het algemene streven van de Rechtspraak om politiek en samenleving actief inzicht te geven in de functie en het functioneren van de Rechtspraak.¹ Hierbij past wel de kanttekening dat kwantitatieve gegevens slechts een gedeeltelijk beeld kunnen schetsen van de Rechtspraak. In termen van de missie van de Rechtspraak: “De Rechtspraak zorgt voor integere en tijdige beslechting van geschillen en berechting van strafbare feiten door onafhankelijke rechters. De Rechtspraak draagt bij aan de instandhouding van de rechtsstaat en aan het vertrouwen van de burger in het recht.”

Terwijl een aspect als tijdigheid zich in kwantitatieve indicatoren laat uitdrukken, zijn andere aspecten van de missie van kwalitatieve aard en dus niet op een zelfde manier rechtstreeks te meten. Dat betekent overigens niet dat daarover geen informatie beschikbaar is. Zo besteedt het onderzoekprogramma van de Raad onder andere aandacht aan aspecten als het vertrouwen van de burger in de rechter en de rol van professionele normen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij zaaktoedeling. Ook is er reflectie op de niet eenvoudig te combineren eisen waaraan de hedendaagse rechter in termen van gezag, doelmatigheid, maatschappelijke betrokkenheid en onafhankelijkheid moet voldoen. De kengetallen geven evenmin inzicht in de maatschappelijke betekenis van de Rechtspraak. Ook voor dit onderwerp wordt verwezen naar het onderzoekprogramma.²

Ondanks deze beperkingen zijn de kengetallen van belang voor verschillende gebruikersgroepen. Rechtzoekenden en rechtshulpverleners zullen vooral geïnteresseerd zijn in de doorlooptijden en in andere aspecten van kwaliteit. Gegevens over productie en financiën zijn vermoedelijk van meer belang voor instanties die betrokken zijn bij de begroting van de Rechtspraak, zoals het

Ministerie van Justitie. Gegevens over het intern functioneren van de Rechtspraak hebben vooral interne betekenis. Met deze publicatie wordt gepoogd de verschillende gebruikersgroepen te bedienen. In het gebruik moet blijken of dit mogelijk is.

De verzameling van kengetallen is nog niet ontwikkeld. Ten eerste waren voor het jaar 2006 nog niet alle beoogde kengetallen op eenduidige wijze te meten. Volgend jaar komen er nog enkele kengetallen bij. Ten tweede kan naar aanleiding van deze eerste publicatie blijken dat sommige kengetallen verbeterd kunnen worden, bijvoorbeeld waar het gaat om eenduidigheid, vergelijkbaarheid of meetmethodiek. Ten slotte zal de Rechtspraak in overleg met gebruikers kritisch kijken naar de omvang en begrijpelijkheid van de kengetallen en de analyses ter verklaring van verschillen. Lezers worden uitgenodigd te reageren op het rapport.³

De kengetallen zijn onderverdeeld in vier categorieën:

- kwaliteit
- productie en financiën
- mens en organisatie
- ontwikkeling en algemeen

De kengetallen worden in samenhangend verband per gerecht gepresenteerd. Waar mogelijk, worden de uitkomsten vergeleken met geldende normen of referentiewaarden. Normen hebben hier de betekenis van streefwaarden of doelstellingen. Referentiewaarden zijn bijvoorbeeld gemaakte afspraken of landelijke gemiddelden. Substantiële verschillen worden toegelicht in een korte analyse per gerecht. Daarbij hebben de gerechten de richtlijnen van de Raad voor de rechtspraak gevolgd.

In de volgende paragrafen volgt een bespreking van de definitie van de kengetallen. Vervolgens zijn de uitkomsten per gerecht afzonderlijk weergegeven. Daarin zijn ook de analyses opgenomen die de gerechten naar aanleiding van deze kengetallen hebben gemaakt.

1.2 Kwaliteit

De kengetallen kwaliteit zijn indicatoren die een beeld schetsen van de kwaliteit van het rechtspreken.

¹ Raad voor de rechtspraak, 2004, Agenda van de Rechtspraak 2005-2008.

² B.C.J. van Velthoven, 2005, De waarde van de juridische infrastructuur voor de Nederlandse economie; idem 2007, Civiele rechtspraak in eerste aanleg, 2005 in cijfers. Een eerste stap op weg naar kwantificering van de maatschappelijke betekenis van de rechtspraak.

³ Reacties kunt u doorgeven aan G. Paulides, email g.paulides@rechtspraak.nl, tel. 070 3619741 of J.C. Rinkel, email j.rinkel@rechtspraak.nl, tel. 070 3619754.

Voor 2006 worden de volgende kengetallen gepubliceerd (tussen haakjes staat telkens de tabel genoemd die in de beschrijvingen per gerecht te vinden is).

- 1) Tevredenheid procespartijen over kwaliteitsaspecten van het rechterlijk functioneren en doorlooptijden (tabel 1)
- 2) Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)
- 3) Aandeel zaken behandeld door de meervoudige kamer (tabel 3).
- 4) In de toekomst zal het kengetal 'wachtijden voordat de rechtszitting begint' worden toegevoegd, zodra eenduidige registraties beschikbaar zijn.

1.2.1 Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Sinds 2001 laten de gerechten periodiek, over het algemeen eens in de vier jaar, klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. Daarin kunnen de geënquêteerden aangeven hoe tevreden zij zijn over kwaliteit van de dienstverlening in brede zin. De geënquêteerden zijn onderscheiden in enerzijds professionele partijen (zoals officieren van justitie en advocaten) en anderzijds rechtzoekende burgers. Niet in alle onderzoeken zijn de rechtzoekende burgers bevraagd.

De resultaten laten het percentage tevreden en zeer tevreden rechtzoekenden en professionals zien. Ondanks het feit dat de gerechten de klantwaardering niet allemaal op dezelfde wijze meten en ondanks het feit dat het tijdstip van meting

verschilt en al enkele jaren voor 2006 kan liggen, is er toch voor gekozen deze kengetallen op te nemen. Op basis van de door het gerecht gegeven analyse van de resultaten kan een indruk gekregen worden hoe procespartijen de verschillende aspecten van kwaliteit bezien. Een goede vergelijking tussen gerechten is om genoemde redenen echter te hoog gegrepen.

De kwaliteitsaspecten bestrijken deskundigheid, rechtseenheid, motivering, onpartijdigheid, bejegening en doorlooptijden. Voor de onderscheiden kwaliteitsaspecten, behalve doorlooptijden, zijn normen vastgesteld. De normen zijn gebaseerd op een combinatie van het gewenste niveau en de haalbaarheid binnen een redelijke termijn. Met andere woorden het gaat om voorlopige streefwaarden of doelstellingen, die periodiek bijgesteld gaan worden.

In de analyse van de gerechten is aandacht gegeven aan uitslagen die sterk van deze doelstelling afwijken. Hieronder zijn de normen voor de onderscheiden kwaliteitsaspecten weergegeven.

1.2.2 Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

Vanuit maatschappelijk belang is de tijdsduur van gerechtelijke procedures een essentieel aspect van de prestaties. Tevens geven veranderingen in die duur indicaties over de toereikendheid van de financiering van de gerechten.

Normen voor de tevredenheid van procespartijen (percentage tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden doelstelling	(zeer) tevreden professionals doelstelling
Deskundigheid van de rechter	> 75%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen ⁴	n.v.t.	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	> 70%	n.v.t.
Uitleg/motivering van de beslissing	> 70%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	n.v.t.	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	> 70%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	> 85%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	> 80%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	> 70%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	> 50% ¹	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

⁴ De mate van tevredenheid over de rechtseenheid is alleen aan professionele partijen gevraagd. Zij hebben een beeld van de rechtseenheid, aangezien zij regelmatig procederen.

De gemiddelde doorlooptijden van een aantal zaakstypen worden weergegeven. Buiten beschouwing zijn gelaten de procedures met zeer korte doorlooptijden: verstekprocedures, voorlopige voorzieningen en kort gedingen. De doorlooptijden bij gerechtshoven worden voor het eerst volgend jaar als kengetal gebruikt. Er is geen normensystematiek vastgesteld. Om de uitkomsten per gerecht enigszins in perspectief te kunnen plaatsen, zijn de doorlooptijden afgezet tegen het landelijke gemiddelde in 2005 en 2006.

De meting van doorlooptijden kan gecombineerd worden met de waardering daarvan bij procespartijen, die uit de klantwaarderingsonderzoeken blijkt (zie 1.2.1). Deze waardering valt weliswaar niet geheel samen met de waarde voor de maatschappij, maar geeft wel een indicatie.

De gemiddelde doorlooptijden over een periode van een jaar zijn niet altijd een precieze afspiegeling van de stand van zaken in dat jaar voor lopende procedures. Een doorlooptijd is immers pas vast te stellen wanneer de zaak afgedaan is. Daar kunnen dus oude zaken bij zitten die nog weggewerkt moesten worden, terwijl inmiddels de procedure al wel versneld is. Zo zijn er handelszaken die al lang op de 'slaaprol' of 'parkeerrol' staan⁵. Als de rechtbank deze partijen aanschrijft met het verzoek te melden of ze nog verder gaan procederen en het antwoord is nee, kan de zaak via een royement afgehandeld worden. Als een dergelijke schoningsactie incidenteel (d.w.z. niet jaarlijks) plaatsvindt zal de gerealiseerde doorlooptijd tijdelijk toenemen omdat het om oude zaken gaat.

Het geldt in het algemeen ook voor het verkleinen van 'gewone' voorraden. In dat geval zal de doorlooptijd ook tijdelijk oplopen (extra afdoeningen van relatief oude zaken), terwijl in feite door het opruimen van voorraden al een begin is gemaakt met het bekorten van de doorlooptijden in de toekomst.

1.2.3 Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer in welke mate procedures door de meervoudige kamer, d.w.z. door drie rechters, zijn behandeld. Het is van belang dit aandeel in de gaten te houden om te voorkomen dat efficiencyoverwegingen (= meer

zaken door de enkelvoudige rechter) ten koste gaan van de kwaliteit van de afdoening. Anders gezegd, dit kengetal en de normering ervan borgen dat rechters de ruimte ervaren om op inhoudelijke gronden een keuze te maken of een zaak door drie rechters behandeld moet worden of dat één rechter volstaat. De registratiesystemen zijn nog niet overal geschikt om het MK-aandeel te meten voor alle zaakstypen, waarvoor de Rechtspraak doelstellingen heeft geformuleerd. Voor 2006 worden voor de volgende zaakstypen de MK-aandelen gepubliceerd.

Doelstellingen MK aandeel (percentage zaken behandeld door de meervoudige kamer)

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel doelstelling
<i>Rechtbanken:</i>	
Verzoekschriftprocedure handelszaak	5%
Bodemzaak bestuursrecht	7%
Strafzaken	15%
<i>Gerechtshoven:</i>	
Dagvaardingszaak (= handelszaak) met verweer	100%
Verzoekschriftprocedure	100%
Bodemzaak belastingrecht	75%
Strafzaken	n.v.t.

De normering is pas onlangs tot stand gekomen en fungeert als doelstelling. Omdat die doelstellingen pas net bestaan is er nog geen expliciet beleid gevoerd op de grootte van het MK-aandeel. De uitkomsten 2006 zijn te beschouwen als een nul-meting. De haalbaarheid zal de komende jaren blijken. Analyses op dit kengetal zijn daarom beperkt.

1.3 Productie en financiën

Voor productie en financiën worden de volgende kengetallen in samenhang gebruikt (tussen haakjes staat telkens de tabel genoemd die in de beschrijvingen per gerecht te vinden is).

Ontwikkeling van de instroom en productie:

- 1) Gerealiseerde productie t.o.v. de afspraak (tabel 4)
- 2) Gerealiseerde productie t.o.v. de instroom (tabel 4)

Ontwikkeling van de kosten per zaak en de productiviteit:

- 3) Kosten per zaak (prijs per zaak) vergeleken met de afspraak daarover (tabel 5)

⁵ Op de slaaprol staan zaken in de wacht, omdat partijen verzocht hebben de procedure stil te leggen. Bij een opschoning worden partijen aangeschreven of ze nog van plan zijn verder te procederen. Zo niet, dan wordt de zaak geroyeerd. Dit kunnen lang liggende zaken zijn.

- 4) Zaakwaarte (tijd per zaak) vergeleken met de afspraak daarover (tabel 5)
- 5) Productiviteit in de vorm van gerealiseerde uurtarieven afgezet tegen de landelijke uurtarieven (tabel 6)
- 6) Arbeidsproductiviteit (tabel 7)
- 7) Eigen vermogen (tabel 7)

Zaaksgroep, zaakstype en vastgestelde behandel tijden

De productie van de Rechtspraak wordt ingedeeld naar de soort rechtspraak. Bij de rechtbanken zijn er zes zaaksgroepen (ook wel productgroepen genoemd): civiele zaken, bestuurszaken, belastingzaken, vreemdelingenzaken, strafzaken en kantonzaken. Bij de gerechtshoven zijn er drie zaaksgroepen: civiele zaken, strafzaken en belastingzaken. Ten slotte zijn er de zaaksgroepen College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en voor de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Elke zaakgroep kan worden gezien als een mandje dat is samengesteld uit verschillende zaakstypen. De zaakstypen (ook wel zaakscategorieën genoemd) zijn onderscheiden naar onderwerp en afdoeningmodaliteit. Bij de zaaksgroep strafzaken wordt een onderscheid gemaakt tussen een zaak die wordt afgedaan door een enkelvoudige kamer, een zaak die wordt afgedaan door een meervoudige kamer, een zaak die zonder een zitting wordt afgedaan. Binnen die zaaksgroep zijn verder raadkamerzaken en het uitwerken van vonnissen als zaakstypen onderscheiden.

Voor elke vorm van afdoening van een zaak wordt gerekend met een vastgestelde gemiddelde behandel tijd. Zo is bijvoorbeeld de tijd voor een zaak die wordt behandeld in een meervoudige kamer hoger dan de behandel tijd voor een zaak door een enkelvoudige kamer. De vastgestelde gemiddelde behandel tijd voor een zaak is voor ieder gerecht gelijk.

Voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) gelden specifieke productieafspraken.

1.3.1 Ontwikkeling van de productie (tabel 4)

Productie als percentage van de bestuursafpraak
Het eerste productiekenngetal is de gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als

percentage van de bestuursafpraak met de Raad over de te leveren productie. Het kengetal is weergegeven per zaaksgroep. De Raad maakt met het gerecht vooraf afspraken over het aantal af te handelen zaken en de daarop gebaseerde financiële bijdrage. Daarom is dit kengetal in de eerste plaats relevant voor de bestuurlijke overleggen tussen het gerecht-bestuur en de Raad. Minder productie dan afgesproken kan wijzen op capaciteitsproblemen of een lager dan verwachte instroom. Meer productie dan afgesproken kan het gevolg zijn van een hoger dan verwachte instroom of van het meer afdoen dan de instroom om voorraden te verkleinen. Dit kengetal moet in samenhang worden bekeken met het volgende kengetal: productie als percentage van de instroom.

Productie als percentage van de instroom

Het tweede productiekenngetal is de gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken. Ook dit kengetal is weergegeven per zaaksgroep. Dit kengetal zorgt voor een vroegtijdige signalering van de ontwikkeling van de werkvoorraad. Meer productie dan instroom betekent dat de werkvoorraad is afgenomen en minder productie dan instroom geeft aan dat de voorraad is toegenomen.

1.3.2 Ontwikkeling van de kosten per zaak en de productiviteit

Kostprijs per zaak (tabel 5)

Voor het afdoen van alle zaken worden kosten gemaakt. Op basis van de gerealiseerde kosten⁶ en het aantal zaken dat is afgedaan is per zaaksgroep berekend hoeveel een zaak gemiddeld heeft gekost. Het kengetal 'kostprijs per zaak' vergelijken we met de kostprijs per zaak die vooraf is afgesproken tussen de Raad en het gerecht.

De kostprijs per zaak hangt in hoge mate samen met de tijd die nodig is voor het afdoen van alle afgehandelde zaken en de gerealiseerde uurtarieven van die benodigde tijd. De volgende twee kengetallen brengen dit nader in beeld.

Tijd per zaak (tabel 5)

De tijd per zaak binnen een zaaksgroep is berekend door de totale behandel tijd (= gewogen

werklust) voor de afgehandelde zaakstypen te delen door het aantal afgehandelde zaken in die zaaksgroep. Deze gemiddelde tijd per zaak geeft inzicht in het effect van de samenstelling van de zaaksgroep. Naarmate de gemiddelde tijd hoger is, stijgt de kostprijs per zaak. De ontwikkelingen in de instroom en de aard van de zaken bepalen in hoge mate de samenstelling van de zaaksgroep.

We vergelijken de gerealiseerde tijd per zaak met de tijd die vooraf is afgesproken in de bestuursafpraak tussen de Raad en het gerecht. Zo is te zien of de bestuursafpraak gebaseerd was op een juiste inschatting van de gemiddelde tijd per zaak. Dit is van belang omdat de financiële bijdrage voor het gerecht daarop is gebaseerd.

Totale behandel tijd of gewogen werklust

Omdat tussen zaakstypen grote verschillen in werklust kunnen bestaan, wordt voor elk zaakstype gerekend met een vastgestelde gemiddelde behandel tijd. Zo is bijvoorbeeld de tijd voor een zaak die wordt behandeld in een meervoudige kamer hoger dan de behandel tijd voor een zaakstype door een enkelvoudige kamer. De vastgestelde gemiddelde behandel tijd voor een zaakstype is voor ieder gerecht gelijk. De totale tijd of de werklust, wordt berekend op basis van die verschillende vastgestelde behandel tijden. Het gaat dus om een genormeerde werklust. Dit hoeft niet helemaal gelijk te zijn aan de feitelijke werklust. Wanneer immers een afzonderlijk zaakstype in de loop der jaren steeds zwaarder en arbeidsintensiever wordt, kan dit in de 'werklust' niet meegewogen worden. Zo zijn er sterke signalen uit de strafsectoren dat, vooral de politierechterzaken, de afgelopen jaren gemiddeld arbeidsintensiever zijn geworden.

In dat geval kunnen er twee dingen gebeuren:

- rechters gaan meer tijd voor hun zaken gebruiken, of
- onder de financieringsdruk wordt er onder hogere druk gewerkt en wordt er minder tijd genomen voor afhandeling van zaken dan nodig is.

In de strafsectoren waren beide mechanismen voelbaar.

Uurtarieven (tabel 6)

Het uurtarief geeft weer hoeveel een uur behandel tijd gemiddeld kost. Het gerealiseerde uurtarief wordt niet beïnvloed door de samenstelling van de zaaksgroep en is daarom een goede indicator voor de productiviteit. Een relatief laag uurtarief is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. De uurtarieven van het gerecht worden ten opzichte van de vastgestelde landelijke uurtarieven gepresenteerd, die dus als norm fungeren. De gerechten geven in hun analyses aandacht aan de uurtarieven als ze sterk afwijken van deze landelijke uurtarieven.

Er zijn voor elke zaaksgroep twee uurtarieven in beeld gebracht: een uurtarief voor de tijdsinzet van rechters⁷ en een uurtarief voor de tijdsinzet van niet-rechters⁸. Voor een productiviteitsanalyse dienen beide uurtarieven in samenhang te worden gezien. De twee uurtarieven samen zijn immers ook een afspiegeling van de mate van delegatie, d.w.z. de mate waarin rechters gebruik maken van de inzet van (juridisch) ondersteunend personeel.

Arbeidsproductiviteit (tabel 7)

De arbeidsproductiviteit van het gerecht wordt berekend door het aantal afgehandelde zaken van alle zaaksoorten te delen door aantal medewerkers⁹ dat gemiddeld in het jaar bij het gerecht in dienst is. Deze indicator is veel grover dan de uurtarieven die per zaaksgroep is weergegeven. Ten eerste gaat het om aantallen zaken zonder daarbij een onderscheid te maken tussen zware en lichte zaken. Daarnaast is deze indicator gevoelig voor de inzet van medewerkers van andere gerechten voor het afdoen van zaken. De berekende arbeidsproductiviteit neemt toe naarmate een gerecht bij het afhandelen van zaken gebruik maakt van personeel van andere gerechten.

Eigen vermogen (tabel 7)

Het eigen vermogen van het gerecht als percentage van de gemiddelde jaarlijkse baten is een afzonderlijk kengetal. Het kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering. Het eigen vermogen heeft een bufferfunctie doordat een gerecht hiermee in de toekomst tijdelijke verliezen als gevolg van risico's in de bedrijfsvoering kan opvangen.

⁷ Rechterlijke ambtenaren (RA) genoemd.

⁸ Gerechtsambtenaren (GA) genoemd, d.w.z. het (juridisch) ondersteunend personeel.

⁹ Het aantal medewerkers wordt gemeten in formatieve eenheden (fte's).

⁶ Hiervoor worden alle personele en materiële kosten, met uitzondering van de huurkosten, toegerekend aan de afgehandelde zaken binnen een zaaksgroep.

Het kan immers voorkomen dat door een cumulatie van effecten de kosten in een jaar hoger uitvallen dan de baten. Het eigen vermogenspercentage is gemaximeerd op 5%. De minimumomvang is 0%. Indien het eigen vermogen negatief dreigt te worden, zullen de maatregelen die het gerecht gaat treffen om dit te voorkomen worden besproken in het bestuurlijke overleg met de Raad voor de rechtspraak.

1.4 Mens en organisatie

Mensen zijn de belangrijkste en budgettair in omvang verreweg de grootste productiefactor binnen de Rechtspraak. Rechtspraak is mensenwerk. Daarom is het van belang dat de Raad een beeld heeft van de gezondheid en samenstelling van de organisatie. De Raad acht het haar taak via kengetallen dat beeld aan de samenleving door te geven. Deze kengetallen maken het mogelijk de Rechtspraak en de gerechten op deze personele onderwerpen te vergelijken met andere organisaties.

Een beeld van de gezondheid van de personele kant van de organisatie wordt verkregen door drie kengetallen. Dit jaar was alleen het ziekteverzuimpercentage beschikbaar. In de toekomst zullen ook beide andere kengetallen per gerecht gegeven worden.

- 1) Ziekteverzuim (tabel 7). Het ziekteverzuimpercentage wordt weergegeven exclusief zwangerschap voor zowel de rechters als het (juridisch) ondersteunend personeel. In de kengetallenanalyse besteden gerechten daar vooral aandacht aan als het ziekteverzuim de 6% te boven is gegaan.
- 2) Het kengetal tevredenheid medewerkers wordt nog ontwikkeld.
- 3) Het kengetal ervaren werkdruk wordt nog ontwikkeld.

Verder zijn een aantal kengetallen benoemd over de personele samenstelling die verdere inkleuring van de organisatie geven.

- 4) Verhouding rechters – (juridische) ondersteuning (tabel 8). Dit kengetal geeft informatie over de mate van delegatie van werk van de rechter aan het (juridisch) ondersteunend personeel. De mate van delegatie is van invloed op de gerealiseerde uurtarieven.

- 5) Verhouding man – vrouw (tabel 9).
- 6) Leeftijdsopbouw (tabel 9).
- 7) Het kengetal inzet rechter-plaatsvervangers wordt nog ontwikkeld.
- 8) Het kengetal aandeel raio en rio wordt nog ontwikkeld.

De Raad zoekt nog naar mogelijkheden om de volgende kengetallen te meten.

- 9) Tevredenheid ketenpartners over beleidsafspraken.
- 10) Verhouding autochtone – allochtone medewerkers.
- 11) Permanente educatie

1.5 Ontwikkeling en algemeen

1.5.1 Ontwikkeling

Onder het aandachtsgebied ontwikkeling vallen kengetallen die informatie geven over de vernieuwing van de rechtspraak. Als de rechtspraak zich niet vernieuwt en zich niet aanpast aan ontwikkelingen die zich elders in de maatschappij voordoen, bestaat het gevaar dat de waardering en de kosten zich in ongunstige richting zullen ontwikkelen. Anders dan de andere kengetallen, kunnen deze kengetallen van tijdelijke aard zijn. Zodra een vernieuwing bij de gerechten gemeengoed is geworden, kan het kengetal vervangen worden door een kengetal dat een indicator is van een volgende vernieuwing.

- 1) Hoeveelheid op rechtspraak.nl gepubliceerde uitspraken (tabel 10). Het openbaar maken van uitspraken behoort tot de taken van de rechtspraak. De jurisprudentie is van belang voor de kenbaarheid van het recht, de rechtseenheid en transparantie. Publicatie van jurisprudentie op internet is van groot maatschappelijk belang.
- 2) Het kengetal percentage doorverwijzingen naar mediation wordt nog ontwikkeld.
- 3) Het percentage elektronisch aangeleverde zaken wordt nog ontwikkeld.

1.5.2 Algemeen

Er resteren nog enkele indicatoren die wel iets kunnen zeggen over het functioneren van het rechtspraakstelsel, maar waaruit op zichzelf geen conclusies getrokken kunnen worden over de kwaliteit van de rechtspraak.

- 1) Aantal klachten en percentage gegronde klachten (tabel 10). Het aantal klachten en met name fluctuaties daarin geven een beeld van de tevredenheid van procespartijen. Het aantal klachten hoeft op zichzelf niet iets te zeggen over de kwaliteit van de rechtspraak. Het aantal gegronde klachten wel; de Rechtspraak moet voldoen aan de gerechtvaardigde wensen van de 'klanten'. De wijze van telling is nog niet helemaal geüniformeerd, waardoor de landelijke telling niet precies overeenkomt met de opgave door de gerechten. Omdat het om kleine verschillen gaat heeft de Raad er toch voor gekozen de uitslagen voor 2006 op dit kengetal te publiceren.
- 2) Aantal gehonoreerde wrakingen (tabel 10). Een gehonoreerde wraking kan betekenen dat het gerecht in dat specifieke geval op het gebied van onpartijdigheid en integriteit tekort is geschoten. Gerechten onderzoeken de achtergronden van gehonoreerde wrakingen.
- 3) Kengetallen voor het percentage appèllen en cassaties moeten nog ontwikkeld worden.

Kengetallen 2006 Rechtbank Alkmaar

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Eind 2005 heeft Prisma een klantwaarderingsonderzoek uitgevoerd bij de rechtbank Alkmaar onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. Naar aanleiding van de resultaten hebben de sectoren in 2006 verbeterplannen opgesteld.

Op bijna alle punten scoort de rechtbank Alkmaar rond of boven de norm en in een aantal gevallen zelf duidelijk boven de norm. Vooral de hoge tevredenheidsscores van rechtzoekenden vallen op. Alleen de tevredenheid van professionele klanten over de motivering van de beslissing en van de rechtzoekenden over de procedureduur waren aan de lage kant. Slechts 56% van de professionele klanten was tevreden over de motivering van de beslissing. Opvallend was dat de rechtzoekenden juist bijzonder tevreden waren over de begrijpelijkheid van het besprokene (91%) en de uitleg over hoe de rechter tot zijn beslissing is gekomen (82%). De strafsector start in 2007 met het uitgebreider motiveren van MK-vonnissen (conform het zgn. Promis-model). In 2006 is de rechtbank al gestart met het project “Naar een begrijpelijke rechtsgang”. De motivering van de uitspraak vormt hier een onderdeel van.

De rechtbank Alkmaar scoorde relatief laag op de tevredenheid van rechtzoekenden over de duur van de procedure. De tevredenheid van professionele klanten daarover was wel conform de landelijke uitslagen. Ook waren de gemiddelde doorlooptijden in de meeste gevallen niet langer dan het landelijke gemiddelde. De rechtbank denkt dat het rechtzoekenden onvoldoende duidelijk is wat de te verwachten duur is van een procedure. Hierover wil de rechtbank in het genoemde traject “Naar een begrijpelijke rechtsgang” meer duidelijkheid verschaffen.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien. Zoals gezegd lagen de doorlooptijden van de behandeling van zaken in Alkmaar rond of onder het landelijke gemiddelde. De hoge uitslag bij

MK strafzaken is niet een weergave van de doorlooptijd in het afgelopen jaar, maar is het gevolg van een registratie effect doordat het registratiesysteem begin 2006 is opgeschoond. De gemiddelde doorlooptijd kon daar op korte termijn niet voor gecorrigeerd worden.

Vanaf 2006 doet Alkmaar in principe geen vreemdelingenzaken meer af. Die zaken die nog in 2006 zijn uitgestroomd zijn zaken die al in behandeling waren bij de rechtbank in 2005.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

De MK aandelen lagen in Alkmaar onder de recent geformuleerde doelstellingen. Het MK aandeel in strafzaken was ‘slechts’ 9%. Het is sterk afhankelijk van het aanbod van het OM. Voor 2007 heeft de rechtbank met het OM afgesproken meer MK zaken aan te brengen. In ieder geval is afgesproken de zwaardere EK-zaken in het vervolg door de MK te laten behandelen. Binnen de sector civiel recht wordt een gering percentage van de zaken meervoudig behandeld. Wel leest in elke handelszaak een collega-rechter de uitspraak en het dossier mee. De sector bestuursrecht streeft ernaar om in 2007 5% bij de meervoudige kamer af te doen.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De Rechtbank Alkmaar heeft in 2006 in totaal ruim meer (6%) afgehandeld dan de gemaakte afspraak. Dit kwam vooral door een grotere productie civiele zaken en belastingzaken. De sector bestuursrecht heeft minder zaken afgehandeld dan de afspraak vanwege de tegenvallende instroom en een reorganisatie binnen de bestuurssector. Dit laatste was nodig, omdat in Alkmaar geen vreemdelingenzaken meer worden behandeld.

Ook was de hoeveelheid afgehandelde strafzaken lager dan de afspraak door een tegenvallende instroom MK-zaken, raadmaterzaken en fraudezaken van het functioneel parket.

De uitstroom was in totaal vrijwel in evenwicht (1% lager) met de instroom; bij bestuursrecht algemeen was er duidelijk meer uitstroom dan instroom en bij belastingrechtzaken andersom.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgrijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak pakten t.o.v. de afgesproken prijs bijzonder laag uit voor de afhandeling van civiele zaken, kantonzaken en belastingzaken. Bij civiele zaken en kantonzaken werd dat veroorzaakt door een verschuiving bij de instroom van zware naar lichtere zaken. Bij de relatief nieuwe productgroep belasting speelt dat de lichtste zaken het eerst uitstromen en daarmee in 2006 nog zijn oververtegenwoordigd. Bij de sectoren die de productie-afpraak niet gehaald hebben – bestuursrecht en strafrecht – lag de productgrijs hoger dan de gemiddelde productgrijs. Zoals gezegd was dit het gevolg van een lage instroom, met als gevolg overcapaciteit.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

Er zijn verhoudingsgewijs meer lichtere zaken ingestroomd. Dit betekent dat de gemiddelde tijd per zaak lager uitkwam dan waarmee in de afspraken rekening werd gehouden. Zo bleven bij de sector civiel recht de ingestroomde insolventieverzoeken, een van de zwaarste zaaksoorten, achter bij de verwachting en lag het aantal aanbrechte MK strafzaken lager dan de afspraken in het convenant met het OM.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden. Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit* (1.3.5). Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

Omdat de gemiddelde zaakswaarte relatief laag was, was de totale werklust relatief laag. Omdat de personele capaciteit daarop niet snel aan te passen is, heeft dat een negatief effect gehad op de gerealiseerde uurtarieven. Ten opzichte van de begroting zijn er weliswaar tegelijkertijd minder kosten gemaakt, maar dat heeft niet opgewogen tegen de lagere gewogen productie. De gerealiseerde uurtarieven lagen dan ook, behalve voor belastingzaken, hoger dan de landelijk afgesproken uurtarieven.

Het arbeidsverzuim van rechters was 3,9% en dat van de ondersteuning 4%. De rechtbank heeft in 2006 een positief financieel resultaat gerealiseerd, waardoor het eigen vermogen van de rechtbank groeide. Wel bleef het beneden de 5% van de jaarlijkse baten.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op de totale personeelsomvang lag rond het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Het aantal gepubliceerde uitspraken van de Alkmaarse rechtbank lag relatief gezien hoog.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er zijn in 2006 geen gehonoreerde wrakingsverzoeken geweest.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	87%	> 75%	80%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	46%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	91%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	82%	> 70%	56%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	87%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	88%	> 70%	73%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	88%	> 85%	76%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	89%	> 80%	77%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	78%	> 70%	60%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	43%	> 50% ¹	42%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	75	83	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	7	9	9
Scheidingszaak	14	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	7	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	21	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	43	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	n.v.t.	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	30	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	11	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	6	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	13	12	11
Familiezaak	4	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	3%	7%
Strafzaken	9%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	103%	100%	100%	99%
Bestuursrecht	83%	93%	104%	99%
Vreemdelingenkamer	n.v.t.	100%	n.v.t.	98%
Belastingrecht	160%	119%	85%	99%
Strafrecht	91%	97%	101%	99%
Kantonzaken	112%	104%	98%	100%
Totaal	106%	102%	99%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,2	92%	530	95%
Bestuursrecht	18,4	95%	1.221	112%
Vreemdelingenkamer	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingrecht	7,1	60%	440	58%
Strafrecht	5,0	91%	538	106%
Kantonzaken	1,4	89%	81	92%
Totaal	4,0	85%	279	92%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	101	112%	49	96%
Bestuursrecht	103	116%	55	105%
Vreemdelingenkamer	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingrecht	88	92%	52	93%
Strafrecht	156	125%	83	131%
Kantonzaken	122	121%	46	93%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	226	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,6%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,9%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,0%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	23%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	77%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	65%	64%
Percentage mannen	35%	36%
Tot en met 39 jaar	44%	45%
40 tot en met 49 jaar	32%	30%
50 tot en met 59 jaar	21%	20%
60 jaar en ouder	4%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	23	39
Percentage gehonoreerde klachten	22%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	278	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Almelo

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

In 2006 heeft Prisma een klantwaarderingsonderzoek uitgevoerd bij de rechtbank Almelo onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Op bijna alle punten scoort de rechtbank Almelo rond of boven de norm en in een aantal gevallen zelfs duidelijk boven de norm; vooral de hoge tevredenheidsscores van rechtzoekenden vallen op. Alleen de tevredenheid van professionele klanten over de motivering van de beslissing en van rechtzoekenden over de duur van de procedure waren wat lager dan de norm.

Van de professionele klanten was 57% tevreden over de motivering van de beslissing. Opvallend was dat de rechtzoekenden juist bijzonder tevreden waren over de begrijpelijkheid van het besprokene (83%) en vooral de uitleg over hoe de rechter tot zijn beslissing is gekomen (89%).

De mogelijkheden tot verbetering worden geanalyseerd met behulp van een aanvullende schriftelijke enquête. De resultaten gebruikt de rechtbank Almelo bij het maken van verbeterplannen.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De doorlooptijden van de behandeling van zaken in Almelo lagen rond of onder het landelijke gemiddelde, behalve bij bestuursrechtelijke bodemzaken.

De sector bestuursrecht heeft een aantal jaren van tegenvallende productieresultaten achter de rug, die onder meer hebben geleid tot oplopende doorlooptijden en te hoge kosten. In 2006 heeft daarom een intern onderzoek plaatsgevonden naar de achterblijvende productieresultaten in deze sector. Voor de sector bestuursrecht ligt de prioriteit in 2007 bij verhoging van de doelmatigheid, uiteraard met behoud van kwaliteit. Hiervoor neemt de rechtbank ingrijpende maatregelen. Deze zullen echter naar verwachting nog niet onmiddellijk hun vruchten afwerpen.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meer-voudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

De MK aandelen lagen in Almelo onder de recent geformuleerde doelstellingen.

Het MK aandeel in strafzaken lag in 2006 op ruim 11%. In 2007 streeft de rechtbank naar 12% en in overleg met het OM vervolgens naar 13%.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De Rechtbank Almelo heeft in 2006 in totaal ruim meer (5%) geproduceerd dan de gemaakte afspraak, vooral om de hoger dan verwachte instroom bij civiel, straf en kanton te verwerken. In grote lijnen is de instroom verwerkt. De rechtbank Almelo streeft al jaren het adagium instroom = uitstroom na. Voor de tegenvallende productie bij de sector bestuur zie onder doorlooptijden.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak waren overall lager dan de afgesproken prijs, behalve bij bestuur (zie boven) en belasting. Bij belastingzaken is dat veroorzaakt door een tegenvallende instroom.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

De uurtarieven lagen op of onder de landelijk vastgestelde behalve bij bestuur, belastingzaken en vreemdelingenzaken. Voor bestuurszaken zie uitleg onder doorlooptijden. Bij belastingzaken lag de oorzaak in de lager dan verwachte instroom.

Het relatief hoge uurtarief rechters bij de vreemdelingenkamer was in de planning opgenomen.

De arbeidsproductiviteit ligt net boven het landelijke gemiddelde. Het ziekteverzuim was laag: 1,3% bij rechters en 4,5% bij het (juridisch) ondersteunend personeel.

De rechtbank heeft in 2006 een positief financieel resultaat gerealiseerd, waardoor het eigen vermogen van de rechtbank groeide. Het bleef beneden de 5% van de gemiddelde jaarlijkse baten.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel is in Almelo 25%. Dat ligt boven het landelijke gemiddelde van 23%.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De positie van de medewerker, die onder meer een coördinerende taak heeft bij de publicatie van uitspraken op rechtspraak.nl, is al langdurig vacant. Zodra deze vacature is vervuld, wordt opnieuw bezien hoe het aantal gepubliceerde uitspraken omhoog te brengen.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er werden 31 klachten bij het gerechtsbestuur ingediend, waarbij in 5 gevallen is vastgesteld dat deze gegrond waren. De helft van alle klachten was afkomstig van één klager.

Er zijn in 2006 geen gehonoreerde wrakingverzoeken geweest.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	82%	> 75%	78%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	49%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	83%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	94%	> 70%	57%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	89%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	79%	> 70%	72%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	92%	> 85%	76%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	87%	> 80%	73%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	71%	> 70%	58%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	41%	> 50% ¹	66%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	55	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	8	9	9
Scheidingszaak	13	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	6	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	16	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	49	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	32	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	14	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	10	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	5	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	6	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	11	12	11
Familiezaak	2	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	3	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	2%	7%
Strafzaken	11%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	105%	100%	95%	99%
Bestuursrecht	83%	93%	96%	99%
Vreemdelingenkamer	98%	100%	104%	98%
Belastingrecht	88%	119%	142%	99%
Strafrecht	105%	97%	100%	99%
Kantonzaken	107%	104%	100%	100%
Totaal	105%	102%	100%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,6	99%	502	90%
Bestuursrecht	18,7	89%	1.474	123%
Vreemdelingenkamer	7,1	94%	539	92%
Belastingrecht	8,3	72%	1.032	113%
Strafrecht	5,3	95%	414	97%
Kantonzaken	1,3	97%	80	91%
Totaal	3,8	92%	257	93%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	96	107%	43	84%
Bestuursrecht	97	108%	73	139%
Vreemdelingenkamer	95	97%	70	120%
Belastingrecht	155	161%	112	201%
Strafrecht	117	93%	58	90%
Kantonzaken	112	110%	46	93%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	261	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,7%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	1,3%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,5%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	25%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	75%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	51%	64%
Percentage mannen	49%	36%
Tot en met 39 jaar	38%	45%
40 tot en met 49 jaar	30%	30%
50 tot en met 59 jaar	25%	20%
60 jaar en ouder	6%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	31	39
Percentage gehonoreerde klachten	16%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	2	0,8
Gepubliceerde uitspraken	138	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Amsterdam

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De sector strafrecht van de rechtbank Amsterdam heeft in 2002 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden allen aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Het onderzoek is gedateerd, beperkt van opzet en representeert daarmee niet de huidige situatie. Aan de onderzoeksresultaten van toen zijn daarom nu geen conclusies te verbinden.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De procedures handelszaken bij de civiele sector duurden, ondanks een daling in het afgelopen jaar, lang (22 maanden), zeker gezien het landelijke gemiddelde. Om meer greep te krijgen op de gemiddelde doorlooptijden handelszaken heeft een analyse plaatsgevonden naar de verschillende trajecten in een procedure. Begin 2007 kan dan met behulp van een simulatiemodel gezocht worden naar verbeteringen.

De doorlooptijd van strafzaken die door de meervoudige kamer zijn behandeld (MK) was op een week na 4 maanden. Door het ontwikkelen en het monitoren van de (keten)managementinformatie (bijv. vulling van zittingen en aanhoudingspercentages), het verbeteren van de logistiek en andere kwaliteitsinspanningen is meer zicht ontstaan op de oorzaken voor lange doorlooptijden. Dit heeft in 2006 al geleid tot een daling van de gemiddelde doorlooptijd met ruim een week. De doorlooptijd van de uitwerking van een MK-vonnis voor hoger beroep daalde zelfs met een maand naar gemiddeld 4 maanden.

De doorlooptijd van handelszaken kanton waarin verweer is gevoerd, is met anderhalve week gestegen naar drie en een halve maand. De aanhoudende instroomgroei vormde een belemmering bij het terugdringen van de doorlooptijd; in het verslagjaar ontstond een lichte achterstand in de verwerking.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het MK aandeel bij bestuurszaken voldoet aan de norm en ligt er zelfs iets boven. Het MK aandeel in civiele zaken en strafzaken is gezien de norm aan de lage kant. Het adagium van de afgelopen jaren is in het licht van productiviteitsverbetering het enkelvoudig afdoen van zaken geweest. Om een omgeving te scheppen waarin de kwaliteit toe kan nemen, zijn onlangs door de gerechten normen vastgesteld die inhouden dat meer zaken door drie rechters afgedaan moeten worden. Dit zal er bij de rechtbank Amsterdam toe leiden dat in 2007 de het MK-percentages zal kunnen toenemen.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De rechtbank Amsterdam heeft in totaal circa 7% meer zaken afgedaan dan in de bestuursafpraak was opgenomen. Toch bleef de hoeveelheid afgehandelde zaken 2% achter bij de instroom, die groter was dan verwacht. Alleen bij vreemdelingenzaken bleef het aantal afdoeningen achter bij de afspraak. Dit had de volgende oorzaken. De behandeling van de bewaarszaken – niet minder dan 54% van het totaal aantal zaken – kost relatief (te) veel capaciteit. Mede doordat de sector veel rechters in opleiding had op een beperkt bestand aan opleiders is de productiviteit gedaald. Daarbij doet zich het feit voor dat in de tweede helft van 2006 er het nodige verloop is geweest onder de secretarissen, met als gevolg dat aan van het einde van het jaar slechts een derde nog over de noodzakelijke ervaring beschikte. De overige sectoren deden meer af dan afgesproken, mede als gevolg van de instroom die hoger was dan verwacht. Ook de sector Kanton slaagde er in meer zaken af te doen dan afgesproken, waardoor de instroom bijgehouden kon worden. Dit, ondanks het feit dat met de inrichting van het team dat de

effectenlease zaken (Dexia) behandelt, veel tijd en energie gemoeid was. In 2006 deed de sector Kanton 212 Dexia-zaken af.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgrijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakwaarde en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De 'overproductie' (102% van de bestuursafpraak) in combinatie met kostenefficiency leidde tot de realisatie van lagere kosten per zaak dan in de bestuursafpraak was voorzien. Bij kantonzaken en strafzaken was ook de instroom van relatief lichtere zaakstypen een reden voor de lagere kosten per zaak dan voorzien. Alleen bij vreemdelingenzaken waren de kosten per zaak hoger dan afgesproken (zie voor de oorzaak hiervoor).

Gemiddelde zaakwaarde (tabel 5)

De gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

Gemiddeld waren de kantonzaken van een lichtere categorie dan voorzien. Ook bij strafzaken was het aandeel lichtere zaakstypen groter dan verwacht; het OM kon de beschikbare MK zittingen onvoldoende vullen.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

De uurtarieven (rechters en ondersteuning samen bezien) civiel en bestuur waren lager dan afgesproken en voor strafzaken, VK en kanton hoger dan afgesproken.

Omstandigheden, waardoor het uurtarief strafzaken hoger uitkwam, vormden het aanhoudingspercentage van strafzaken dat hoger lag dan waarmee in de planning werd rekening gehouden en de onvoldoende vulling van MK zittingen, waardoor capaciteit verloren is gegaan.

Het ziekteverzuim bij rechters is teruggebracht van 6,7% naar 6,3%. Het ziekteverzuim bij (juridisch) ondersteunend personeel is eveneens gedaald en wel tot 4,3%.

De arbeidsproductiviteit lag duidelijk boven het landelijke gemiddelde. Dat had te maken met het relatief grote aandeel lichtere zaakstypen; de gemiddelde zaakwaarde lag duidelijk onder het landelijke gemiddelde.

De rechtbank Amsterdam heeft het jaar 2006 afgesloten met een positief financieel resultaat. Het eigen vermogen bedroeg aan het eind van het jaar 2,6% van de gemiddelde jaarlijkse baten.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters van 24% op het totaal aan personeel was vrijwel gelijk aan het landelijke gemiddelde van 23%.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De rechtbank Amsterdam publiceerde 288 uitspraken op rechtspraak.nl. Het aantal steeg ten opzichte van het aantal in 2005, maar bleef achter bij de doelstelling.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Het jaar 2006 kende geen gehonoreerde wrakingen. Er werden 95 klachten ingediend, waarvan er 14 gegrond zijn verklaard. Verhoudingsgewijs t.o.v. het aantal afgehandelde zaken is dat niet boven het landelijke gemiddelde.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	65%	> 75%	74%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	32%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	85%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	76%	> 70%	37%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	57%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	64%	> 70%	56%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	80%	> 85%	82%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	63%	> 80%	51%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	63%	> 70%	39%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	x	> 50% ¹	7%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	94	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	8	9	9
Scheidingszaak	15	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	8	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	24	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	34	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	27	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	16	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	19	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	5	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	7	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	15	12	11
Familiezaak	7	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	8%	7%
Strafzaken	10%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	102%	100%	97%	99%
Bestuursrecht	107%	93%	104%	99%
Vreemdelingenkamer	86%	100%	91%	98%
Belastingrecht	n.v.t.	119%	n.v.t.	99%
Strafrecht	101%	97%	98%	99%
Kantonzaken	112%	104%	97%	100%
Totaal	107%	102%	97%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	7,4	97%	421	104%
Bestuursrecht	17,2	85%	994	98%
Vreemdelingenkamer	6,3	81%	535	103%
Belastingrecht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Strafrecht	4,6	87%	445	93%
Kantonzaken	1,3	88%	79	93%
Totaal	3,2	86%	222	93%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	76	84%	49	95%
Bestuursrecht	89	100%	48	92%
Vreemdelingenkamer	118	120%	75	129%
Belastingrecht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Strafrecht	140	112%	73	115%
Kantonzaken	99	98%	54	109%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	283	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	2,6%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	4,3%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	6,3%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	24%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	76%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	65%	64%
Percentage mannen	35%	36%
Tot en met 39 jaar	48%	45%
40 tot en met 49 jaar	31%	30%
50 tot en met 59 jaar	15%	20%
60 jaar en ouder	6%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	95	39
Percentage gehonoreerde klachten	15%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	288	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Arnhem

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Arnhem heeft in de herfst van 2006 een klantwaarderingsonderzoek laten uitvoeren door het bedrijf Effactory in samenwerking met Prisma.

Op bijna alle punten scoort de rechtbank Arnhem rond de norm of beter. In een aantal gevallen zelf duidelijk boven de norm. Alleen de tevredenheid van professionele klanten over de motivering van de beslissing en de tevredenheid van rechtzoekenden over de mate waarin de rechter zich inleefde in hun situatie en over de procedureduur waren aan de lage kant. Daar waar de scores achterblijven, volgen nadere analyses. In 2007 stelt de rechtbank verbeterpunten op die, afhankelijk van de uitkomsten van de analyses, sectoraal of rechtbankbreed worden uitgevoerd.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Bij de meeste zaaktypen lag in Arnhem de gemiddelde duur rond of onder het landelijke gemiddelde. Alleen de behandeling van contradictoire handelszaken voor de kantonrechter lagen in geringe mate boven het landelijke gemiddelde.

De rechtbank Arnhem streeft ernaar in 2007 voor die zaken de doorlooptijd terug te brengen tot het landelijke gemiddelde.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

De MK aandelen zijn lager dan de, overigens pas eind 2006, gestelde normen. De rechtbank streeft er naar om de aangegeven doelstellingen in 2007 te gaan halen. Dit betekent wel een forse uitbreiding van het personeelsbestand rechters en juridische ondersteuning om de stijging in werklust op te vangen. De uitdaging voor de rechtbank hierbij is om tijdig personeel te werven.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

In 2006 zijn er minder (circa 9%) zaken afgehandeld dan afgesproken. Dit gold voor alle productgroepen, behalve bij civiele en belastingzaken. De afhandeling van bestuurszaken ‘algemeen’ had te leiden onder capaciteitsproblemen ten gevolge van het niet tijdig kunnen vervullen van vacatures. Verder was de instroom veel hoger dan verwacht. Door genoemde factoren bleef de verwerking van zaken behoorlijk achter bij de instroom.

De ‘onderproductie’ vreemdelingenzaken, kantonzaken en strafzaken is vooral het gevolg van een tegenvallende instroom.

Omdat er bijna 2% meer kantonzaken zijn afgedaan dan instroomden was totaal gezien het aantal afgehandelde zaken in evenwicht met de instroom.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroepprijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak kwamen voor alle productgroepen lager uit dan de afspraken, behalve voor strafzaken. Debet daaraan was dat het percentage heraanbrachte zaken fors hoger was dan vooraf ingeschat en afgesproken. Door het vertrek van geroutineerde secretarissen, waardoor onervaren secretarissen moesten worden opgeleid was de situatie niet optimaal.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

De samenstelling qua zaakswaarte van de productgroepen lag over het algemeen in de buurt van de afspraken.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De uurtarieven rechters en ondersteuning tezamen bezien, liggen rond of onder de landelijke tarieven. Daarbij zijn de productiviteitscijfers en ook het financiële resultaat van de sector Bestuursrecht enigszins vertekend, omdat er in 2007 140 zaken voor de rechtbank Amsterdam om niet zijn behandeld.

Het ziekteverzuim lag onder het landelijke gemiddelde.

Het financiële resultaat was dermate hoog, dat het eigen vermogen de 5% van de gemiddelde baten ver is overschreden.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters lag met 25% boven het landelijke gemiddelde van 23%.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Het aantal gepubliceerde uitspraken (603) van de Arnhemse rechtbank was, ook relatief gezien, hoog.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er zijn in 2006 twee wrakingverzoeken gehonoreerd.

Er werden 62 klachten bij het gerechtsbestuur ingediend, waarbij in 12 gevallen (18%) is vastgesteld dat deze gegrond waren.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	84%	> 75%	79%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	45%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	94%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	76%	> 70%	58%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	84%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	79%	> 70%	79%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	84%	> 85%	77%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	76%	> 80%	78%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	63%	> 70%	58%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	41%	> 50% ¹	46%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	58	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	9	9	9
Scheidingszaak	14	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	8	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	21	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	31	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	19	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	13	14	14
Uitwerken MK-vonnis strafzaak voor hoger beroep	12	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	5	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	14	12	11
Familiezaak	4	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	7	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	5%	7%
Strafzaken	11%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	99%	100%	100%	99%
Bestuursrecht	98%	93%	91%	99%
Vreemdelingenkamer	85%	100%	98%	98%
Belastingrecht	102%	119%	92%	99%
Strafrecht	78%	97%	99%	99%
Kantonzaken	92%	104%	102%	100%
Totaal	91%	102%	100%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,5	96%	492	90%
Bestuursrecht	18,4	92%	1.112	84%
Vreemdelingenkamer	9,9	99%	705	100%
Belastingrecht	11,2	87%	745	84%
Strafrecht	5,5	97%	400	107%
Kantonzaken	1,4	94%	86	90%
Totaal	4,0	96%	251	93%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	90	100%	45	88%
Bestuursrecht	92	103%	50	96%
Vreemdelingenkamer	84	86%	67	115%
Belastingrecht	88	91%	53	95%
Strafrecht	112	89%	52	81%
Kantonzaken	88	86%	55	113%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	271	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	12,8%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,4%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,8%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	25%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	75%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	63%	64%
Percentage mannen	37%	36%
Tot en met 39 jaar	48%	45%
40 tot en met 49 jaar	30%	30%
50 tot en met 59 jaar	18%	20%
60 jaar en ouder	5%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	66	39
Percentage gehonoreerde klachten	18%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	2	0,8
Gepubliceerde uitspraken	603	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Assen

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Eind 2005 heeft Assen een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Op bijna alle punten scoort de rechtbank Assen boven de norm. Alleen de tevredenheid van de rechtzoekende over de duur van de procedure ligt enigszins onder het landelijke gemiddelde. Bij nadere analyse van de uitslagen per sector komt naar voren dat de sector bestuur op dit punt lager scoort dan de andere sectoren.

Overigens blijkt de werkelijk gerealiseerde doorlooptijd bij de bestuurssector in Assen juist lager te liggen dan het landelijke gemiddelde.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Over het algemeen lagen in Assen de doorlooptijden rond het landelijke gemiddelde of daaronder. Alleen de duur (ruim 15 weken) van de meervoudige strafkamerzaken lagen ruim een week boven het landelijke gemiddelde. Het hoge aanhoudingspercentage vormt hier de verklarende factor.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

In Assen was in 2006 het percentage verzoekschriftprocedures handelszaken dat meervoudig is behandeld (MK) gering en het lag onder de recent geformuleerde landelijke doelstelling van 5%. Voor 2007 zijn er binnen de handelsunit van de sector afspraken gemaakt om meer zaken meervoudig af te doen.

Het aandeel MK bij bestuur lag wat onder de doelstelling van 7%. Dit is volledig het gevolg van het aanbod van zaken.

In Assen spelen relatief weinig grotere strafzaken, hetgeen van invloed is op het percentage (10%) MK.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

Hoewel de hoeveelheid zaken die de rechtbank Assen afdeed rond de bestuursafpraak lag, was het beeld per sector divers. We besteden in deze analyse verder geen aandacht aan belastingzaken omdat die vanaf oktober 2006 instroomden bij de rechtbank Leeuwarden, die in het vervolg de belastingzaken voor Assen gaat behandelen. Het aantal afgehandelde algemeen bestuursrechtelijke zaken lag duidelijk onder de afspraak. Dit was vooral het gevolg van de geringere instroom sociale verzekeringszaken (U.W.V.). Maar ook was er sprake van een gering en tijdelijk capaciteitsprobleem.

De bestuursafpraak vreemdelingenzaken is eveneens niet gehaald. Hier bleef de uitstroom achter bij de instroom. Dit zit hem volledig in de asielberoepen; 1050 uitstroom en 1375 instroom. Aangezien in het begin van het jaar de voorraad de ijzeren voorraad bereikt was en er zittingsgericht gepland wordt, kon hooguit nog een derde van de instroom extra afgedaan worden. Enige voorraadvorming mocht dan ook verwacht worden.

De hoeveelheid afgehandelde civiele zaken was lager dan de afspraak, omdat de instroom insolventies eerder is gaan dalen dan verwacht.

De hoeveelheid afgehandelde kantonzaken lag 5% boven de afspraak, vanwege een onverwacht sterke instroomgroei, die volledig is verwerkt.

Kosten per zaak of gerealiseerde productieprijzen (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak lagen in Assen rond het landelijke gemiddelde en beneden de afspraken.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

Bij de productgroepen vreemdelingenzaken en belastingzaken bleek de zaakssamenstelling gemiddeld lichter dan waar de bestuursafpraak van uit ging. De samenstelling van de instroom was lichter van aard dan verwacht.

Bij strafzaken ligt het aantal uren per zaak lager dan de afspraak omdat Assen verhoudingsgewijs minder meervoudige kamerzaken te behandelen kreeg dan waar in de financieringsystematiek vanuit wordt gegaan.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

De uurtarieven samen bezien liggen in totaal op of onder het landelijke tarief. Daarbij zijn de productgroepen bestuur in samenhang bekeken, d.w.z. bestuurszaken, belastingzaken en vreemdelingenzaken samen, aangezien de sector bestuur als een geheel wordt aangestuurd. Dan middelen de verschillen met de landelijke uurtarieven tegen elkaar uit.

De uurtarieven bij de kantonsector lagen duidelijk onder de landelijke tarieven. En omdat de productiviteit overal conform de norm was en bij de kantonsector hoog was, is de conclusie dat de productiviteit over het geheel genomen net iets boven de norm lag.

Ook de arbeidsproductiviteit in Assen is enigszins hoger dan landelijk. Dat is in lijn met de algemene productiviteitsanalyse.

Het ziekteverzuim bij rechters ligt met 2,6% ruim onder de norm. Het ziekteverzuim (juridisch) ondersteunend personeel was als gevolg van een aantal langdurig zieken 6,3%.

Het financiële resultaat over 2006 was positief door o.a. een betere financiering, besparing op exploitatie en minder personele kosten dan gepland. In 2005 was er nog een negatief eigen vermogen.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel is in Assen 19%. Dat is duidelijk lager dan het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Het aantal gepubliceerde uitspraken is in Assen relatief gezien (t.o.v. het aantal behandelde zaken) vrijwel gelijk aan het landelijke gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er zijn in 2006 2 wrakingsverzoeken in Assen geweest; deze zijn niet gehonoreerd.

Het aantal klachten is verdubbeld t.o.v. 2005, maar het aantal gegronde juist gehalveerd.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	76%	> 75%	77%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	50%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	92%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	91%	> 70%	63%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	83%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	79%	> 70%	81%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	96%	> 85%	84%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	90%	> 80%	84%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	80%	> 70%	79%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	40%	> 50% ¹	43%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	80	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	6	9	9
Scheidingszaak	17	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	5	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	22	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	42	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	28	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	15	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	12	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	3	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	3	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	11	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	4	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	4%	7%
Strafzaken	10%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	94%	100%	100%	99%
Bestuursrecht	92%	93%	97%	99%
Vreemdelingenkamer	89%	100%	90%	98%
Belastingrecht	105%	119%	170%	99%
Strafrecht	98%	97%	98%	99%
Kantonzaken	106%	104%	99%	100%
Totaal	101%	102%	99%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	9,2	95%	554	99%
Bestuursrecht	18,1	99%	1.163	96%
Vreemdelingenkamer	6,0	94%	428	104%
Belastingrecht	8,9	82%	435	97%
Strafrecht	5,6	90%	476	104%
Kantonzaken	1,3	102%	71	96%
Totaal	3,7	91%	236	94%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	75	83%	54	105%
Bestuursrecht	113	126%	49	94%
Vreemdelingenkamer	74	76%	70	121%
Belastingrecht	61	64%	44	79%
Strafrecht	128	102%	63	99%
Kantonzaken	98	96%	44	89%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	259	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	6,5%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,6%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	6,3%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	19%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	81%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	64%	64%
Percentage mannen	36%	36%
Tot en met 39 jaar	43%	45%
40 tot en met 49 jaar	30%	30%
50 tot en met 59 jaar	21%	20%
60 jaar en ouder	7%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	20	39
Percentage gehonoreerde klachten	5%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	172	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Breda

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Breda heeft een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Voor de tevredenheid van rechtzoekenden scoorde Breda overall rond de norm, behalve voor de ruimte die de rechter bood het verhaal te doen; 70% was (zeer) tevreden. Voor de tevredenheid van professionals scoorde Breda overall rond of boven de norm, behalve voor de motivering van de beslissing. De achtergronden van de uitkomsten bij de professionele partijen zijn in klantenpanels nader onderzocht.

De scores onder de landelijke norm zijn het gevolg van een andere onderzoekssystematiek. In het licht daarvan gaven de resultaten geen aanleiding tot het uitzetten van andere concrete acties dan de genoemde. Wel is inmiddels het Promis-project gestart ter verbetering van de motivering van vonnissen en worden in 2007 de jaarlijkse klantenpanels met professionele partijen gehouden.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De tevredenheid over de doorlooptijden lag zowel bij de rechtzoekenden als bij de professionele partijen boven het landelijke gemiddelde.

Dit sluit aan bij het feit dat de gerealiseerde doorlooptijden bij de rechtbank Breda in zo goed als alle categorieën (ruim) lager liggen dan de landelijke.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het MK aandeel bij strafzaken lag duidelijk onder de norm. Het is onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar en wordt in beginsel bepaald door het type aanbod van zaken. Het effect van de verruiming van de bevoegdheid van de politierechter (meer zaken die sinds 2005 enkelvoudig

kunnen worden afgedaan) is nog steeds merkbaar.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De instroom vreemdelingenzaken heeft de prognose ver overtroffen. Omdat de rechtbank Breda toch de instroom wilde verwerken en de voorraad wilde verminderen is de gerealiseerde productie eveneens ver boven de afspraak uitgekomen.

De veel hogere productie belastingzaken dan de afspraak is veroorzaakt door de veel hogere (circa 50%) dan verwachte instroom.

De belangrijkste redenen dat de productie strafzaken behoorlijk lager lag dan de afspraak waren:

- het teruglopen bij MK zittingen van het gemiddelde rendement (aantal afgedane zaken per zitting), waarin ten tijde van de totstandkoming van het jaarplan niet was voorzien; dat kwam door de verzwarende van MK zaken.
- een behoorlijke stijging van het aanhoudingspercentage.
- een forse vermindering van het aantal strafraadkamerzaken, vooral veroorzaakt door verruiming van de duur van de gevangenhouding tot 90 dagen.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per vreemdelingenzaak kwamen uit onder de afgesproken kosten per zaak, doordat met dezelfde bezetting een hogere uitstroom is gerealiseerd dan de afspraak. De kosten per belastingzaak waren lager dan de afspraak door het realiseren van een hogere productie met dezelfde bezetting. Ook de kosten per kantonzaak vielen lager uit dan de afspraak door het realiseren van een hogere productie met een zelfde bezetting. Ook werden de effecten van het delegeren van werkzaamheden zichtbaar en er is geïnvesteerd in maatregelen ter bevordering van de efficiency, bijvoorbeeld door toepassing van automatiseringsoplossingen.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

Bij belastingzaken en strafzaken en in mindere mate bij kantonzaken bleek de samenstelling van zaakstypen lichter uit te pakken dan de bestuursafpraak. Het aantal door de meervoudige kamer (MK) afgehandelde zaken ligt fors lager dan de afspraak en ook het aantal MK-appellen is aanzienlijk lager dan begroot. De reden voor de daling in MK's is reeds genoemd, te weten het aanbod zaken (assortimentsmix) en gemiddeld rendement (vanwege zware zaken, mini-mega's). Het aantal in het convenant afgesproken zittingen is gehaald, maar het aantal af te handelen zaken niet. Dat is een gevolg van het feit dat zaken inhoudelijk zwaarder zijn geworden, wat effect heeft op het gemiddelde rendement per zitting.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

De uurtarieven voor de afhandeling van civiele zaken lagen boven de landelijk afgesproken uurtarieven. Dit had twee redenen. In deze sector (bestaande uit de teams handelsrecht en familie-recht) zijn ten opzichte van andere rechtbanken relatief veel rechters werkzaam. Ten tweede is in 2006 het team handelsrecht getroffen door enkele langdurig zieke rechters. Bij vreemdelingenzaken zijn de uurtarieven aan de hoge kant vergeleken met de landelijke norm. Ze zijn echter in samenhang gezien in lijn met de bestuursafpraak. Bij belastingzaken is het relatief hoge uurtarief (juridische) ondersteuning het gevolg van de beloningsstructuur voor de juridische ondersteuning. Het uurtarief voor de (juridische) ondersteuning kantonzaken van Breda is hoger dan de landelijke norm. De sector kanton is geconfronteerd met een

relatief hoog ziekteverzuim bij het ondersteunend personeel.

De arbeidsproductiviteit van Breda lag onder het landelijke gemiddelde. Het eigen vermogen nam toe tot boven de norm van 5%.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters ligt in Breda in de buurt van het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De rechtbank Breda heeft in 2006 ruim tweemaal zo veel uitspraken op Rechtspraak.nl gepubliceerd als in het jaar daarvoor; 323 in 2006 tegenover 142 in 2005. Maar ook andere gerechten zijn meer uitspraken gaan publiceren. De rechtbank heeft maatregelen genomen om de publicatie van uitspraken binnen de rechtbank te bevorderen. Er is een lokale redactieraad opgericht waarin de contactpersonen van de verschillende sectoren/teams gezamenlijk bekijken waar verdere verbeteringen mogelijk zijn in de werkwijze rond de selectie en publicatie van uitspraken. Ook zijn er per sector/team streefcijfers geformuleerd en wordt er een koppeling gelegd met de publicatie van uitspraken in vakbladen.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Het aantal klachten is in 2006 toegenomen. Dit wordt voor een belangrijk deel verklaard doordat 20 klachten met een repeterend karakter en in hoofdzaak gericht tegen procedurele rechterlijke beslissingen afkomstig zijn van één klager. Van de acht gegrond verklaarde klachten betrof de helft administratieve fouten. Deze hebben geleid tot het aanscherpen van werkinstructies. Verder gingen er twee over de (te lange) tijdsduur van een procedure.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	74%	> 75%	79%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	64%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	66%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	66%	> 70%	56%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	67%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	68%	> 70%	77%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	70%	> 85%	77%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	77%	> 80%	78%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	63%	> 70%	58%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	56%	> 50% ¹⁾	46%	> 40% ¹⁾

¹⁾ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	80	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	6	9	9
Scheidingszaak	15	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	6	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	20	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	33	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	30	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	10	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	12	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	3	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	2	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	10	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	1%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	6%	7%
Strafzaken	9%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	101%	100%	97%	99%
Bestuursrecht	95%	93%	100%	99%
Vreemdelingenkamer	115%	100%	103%	98%
Belastingrecht	122%	119%	76%	99%
Strafrecht	94%	97%	98%	99%
Kantonzaken	105%	104%	101%	100%
Totaal	103%	102%	99%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	9,1	98%	622	100%
Bestuursrecht	19,6	100%	1.258	97%
Vreemdelingenkamer	11,8	100%	861	94%
Belastingrecht	9,3	78%	694	76%
Strafrecht	4,9	88%	400	107%
Kantonzaken	1,5	96%	91	94%
Totaal	4,1	93%	285	96%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	103	115%	54	104%
Bestuursrecht	86	96%	57	109%
Vreemdelingenkamer	104	106%	63	109%
Belastingrecht	99	104%	61	109%
Strafrecht	121	96%	62	98%
Kantonzaken	100	99%	53	108%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	227	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	7,6%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,3%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,6%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	60%	64%
Percentage mannen	40%	36%
Tot en met 39 jaar	45%	45%
40 tot en met 49 jaar	30%	30%
50 tot en met 59 jaar	21%	20%
60 jaar en ouder	4%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	57	39
Percentage gehonoreerde klachten	14%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	323	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Dordrecht

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Dordrecht heeft een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Ten aanzien van de mate van tevredenheid rechtzoekende en professionals over deskundigheid, rechtseenheid en motivering voldoet de rechtbank Dordrecht op bijna alle punten ruimschoots aan de norm, d.w.z. de doelstelling met een tolerantie van 10%. Ook de tevredenheidpercentages over onpartijdigheid, integriteit en bejegening vallen binnen de norm. Opgemerkt wordt dat de scores dateren van het landelijk gehouden klantenwaarderingsonderzoek van eind 2005 en dat het beleid is aangescherpt.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Bij de meeste zaakstypes lag de gemiddelde doorlooptijd in Dordrecht op of onder het landelijke gemiddelde. Vreemdelingenzaken kenden een beduidend langere doorlooptijd dan het landelijke gemiddelde maar viel ruim binnen de door de rechtbank Dordrecht geformuleerde doelstelling. De strafzaken (meervoudige kamer) hadden een gemiddelde doorlooptijd die aanzienlijk onder het landelijke gemiddelde lag. Vanwege ondercapaciteit is echter wel een vertraging ontstaan in het uitwerken van MK-vonnissen strafzaken voor hoger beroep.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

De MK aandelen inzake de verzoekschriftprocedures handelszaken en strafzaken zijn lager dan de recent gestelde normen. Zonder afbreuk te doen aan de kwaliteitsnormen is uit efficiency overwegingen besloten om zoveel mogelijk handels- en familie-zaken enkelvoudig af te doen. Voor wat betreft strafzaken is de rechtbank volledig afhankelijk van de keten; hierdoor zijn er relatief meer enkelvoudige zaken afgedaan.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

Zowel bij de sector bestuursrecht als de sector kanton is sprake van een tegenvallende instroom en zijn de bestuursafspraken dus niet gerealiseerd. De werkvoorraden in deze sectoren zijn overigens hierdoor behoorlijk afgenomen. De ten opzichte van de bestuursafpraak geringe productie bij belastingrecht is te wijten aan een te hoge prognose. Mede door de inzet van de hierdoor vrijkomende capaciteit, heeft de productie bij de vreemdelingen-rechtspraak ruim boven de bestuursafspraken gelegen (130%).

Onder andere als gevolg van stagnatie in de aanvoer van zaken en de personele inzet bij kantonstrafzaken en megazaken, is het de sector strafrecht niet gelukt aan het niveau van de bestuursafspraken te voldoen.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak voor bestuursrecht en belastingrecht tonen een hogere realisatie dan de afspraak. Dit wordt vooral veroorzaakt door de interne verdeelsystematiek die de rechtbank Dordrecht hanteert waarbij de inzet van personeel in andere sectoren binnen de rechtbank niet wordt verrekend. De positieve uitwerking daarvan komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de zeer lage kosten per zaak voor de vreemdelingenkamer.

De kosten per strafzaak en per kantonzaak komen boven de afspraak uit als gevolg van de tegenvallende instroom, waardoor de productiviteit lager is uitgevallen dan waarmee in de planning rekening is gehouden.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

In de meeste productgroepen lag de samenstelling qua zaakswaarte in de buurt van de afspraken. Bij belastingzaken en strafzaken ligt deze onder de prognoses en de daarop gebaseerde afspraken.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. Een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit.

Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

In de productiviteitsanalyse dienen de gerealiseerde uurtarieven rechters en ondersteuning in samenhang bekeken te worden. Dan valt te concluderen dat bij de bestuursector in brede zin (bestuurszaken, vreemdelingenzaken en belastingzaken samen) de uurtarieven boven de landelijke norm lagen en ook boven de afgesproken uurtarieven. De tegenvallende instroom reguliere bestuurszaken en belastingzaken was daar debet aan. De verhoudingsgewijs extreem lage uurtarieven vreemdelingenzaken (VK) zijn het gevolg van de inzet van de overcapaciteit belasting en bestuur voor VK zaken, terwijl de inzet van die capaciteit niet (volledig) is toegerekend aan VK.

De relatief hoge uurtarieven bij de sector kanton zijn het gevolg van een tegenvallende instroom, zonder dat de kosten navenant konden afnemen. De sector kanton heeft kort gedingen en familie-zaken voor de sector civiel behandeld, zonder dat de kosten daarvoor zijn toebedeeld aan de sector civiel.

De uurtarieven (voor rechters en ondersteuning in samenhang bekeken) bij de sectoren strafrecht en civiel recht liggen rond de landelijke norm.

De arbeidsproductiviteit is in geringe mate lager dan het landelijke gemiddelde.

De toename van het eigen vermogen wordt vooral toegeschreven aan het resultaat op de personele kosten. Het ziekteverzuim ligt 2% (rechters) respectievelijk 2,7% (ondersteunend personeel) onder het landelijke streefpercentage van 6%.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Er zijn geen bijzonderheden te vermelden over deze kengetallen.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Er zijn in 2006 significant meer uitspraken gepubliceerd dan voorgaande jaren. De verwachting is dat dit voor de komende jaren verder zal toenemen.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Het aantal in 2006 binnengekomen en afgehandelde klachten is ten opzichte van 2005 behoorlijk afgenomen (met 44%). Afhankelijk van de inhoud van de klachten zijn verbeteringen in de processen aangebracht.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	80%	> 75%	75%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	43%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	88%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	80%	> 70%	61%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	81%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	77%	> 70%	72%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	83%	> 85%	70%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	83%	> 80%	73%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	62%	> 70%	57%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	43%	> 50% ¹	36%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	73	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	9	9	9
Scheidingszaak	16	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	5	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	20	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	52	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	47	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	9	14	14
Uitwerken MK-vonnis strafzaak voor hoger beroep	20	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	3	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	4	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	10	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	1%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	9%	7%
Strafzaken	11%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	103%	100%	98%	99%
Bestuursrecht	85%	93%	108%	99%
Vreemdelingenkamer	130%	100%	102%	98%
Belastingrecht	38%	119%	70%	99%
Strafrecht	89%	97%	103%	99%
Kantonzaken	92%	104%	100%	100%
Totaal	94%	102%	100%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,4	96%	540	93%
Bestuursrecht	18,2	101%	1.347	120%
Vreemdelingenkamer	4,9	99%	210	71%
Belastingrecht	8,4	85%	1.539	242%
Strafrecht	5,2	92%	440	116%
Kantonzaken	1,4	94%	102	107%
Totaal	3,9	95%	278	105%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	84	93%	56	109%
Bestuursrecht	111	124%	62	119%
Vreemdelingenkamer	54	55%	39	68%
Belastingrecht	206	214%	170	305%
Strafrecht	115	92%	68	106%
Kantonzaken	130	129%	60	122%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	232	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	5,9%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	4,0%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	3,3%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	65%	64%
Percentage mannen	35%	36%
Tot en met 39 jaar	46%	45%
40 tot en met 49 jaar	32%	30%
50 tot en met 59 jaar	17%	20%
60 jaar en ouder	6%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	10	39
Percentage gehonoreerde klachten	40%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	1	0,8
Gepubliceerde uitspraken	222	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank 's-Gravenhage

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank 's-Gravenhage heeft in 2004 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Bij enkele items lag het percentage tevreden onder de huidige doelstellingen. Het onderzoek is gehouden in het jaar nadat de rechtbank met grote bezuinigingen werd geconfronteerd. Het is niet onwaarschijnlijk dat de gevolgen van de bezuinigingsmaatregelen nog merkbaar waren ten tijde van het onderzoek.

De rechtbank heeft sinds de uitvoering van het onderzoek een aantal activiteiten ondernomen die naar verwachting leiden tot een hogere tevredenheidsscore bij procespartijen. Zo is door verbetering van de zittingsplanning de uitlooptijd van strafzaken, familiezaken en jeugdzaken verkort en daarmee ook de wachttijd voor behandeling.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De doorlooptijden van verzoekschriften handel en familie- en jeugdzaken liggen boven het landelijke gemiddelde.

De doorlooptijden van verzoekschriften handel zijn in 2006 opgelopen door een groot aantal verzoekschriften met betrekking tot insolventies, waardoor bij de betreffende afdeling een achterstand is ontstaan. Deze achterstand is inmiddels weer ingelopen.

De doorlooptijden van echtscheidingen en alimentatiezaken worden negatief beïnvloed door met name de grensoverschrijdende zaken, welke uitsluitend door de rechtbank 's-Gravenhage worden behandeld en per definitie veel ingewikkelder zijn en een langere doorlooptijd hebben dan reguliere zaken. Verder worden ook de zaken van fiscale vluchtelingen bij uitsluiting door de Haagse rechtbank behandeld.

Bij jeugdzaken is de rechtbank erg afhankelijk van rapportages door de Raad voor de Kinderbescherming en de wachttijden daarbij.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Van de verzoekschriften 'handelszaken' worden alleen verzoekschriften met betrekking tot de Rijkswet op het Nederlanderschap, bij hoge uitzondering, meervoudig behandeld.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

Het aantal afgehandelde zaken lag op totaalniveau dicht bij de afspraken (99%). Ten opzichte van de instroom zijn er 2% minder zaken afgedaan. Vooral bij de afhandeling van reguliere vreemdelingenzaken, asielzaken en belastingzaken ontstonden capaciteitstekorten. Een van de oorzaken was de hoge instroom vreemdelingenbewaringszaken, welke binnen 4 weken moeten worden afgedaan. Verder was een ingrijpende herverdeling van taken binnen de bestuurssector nodig. Dit ging, vanwege opleiding en inwerken, tijdelijk ten koste van de verwerkingscapaciteit.

Door het vertrek van vele ervaren civiele rechters naar de gerechtshoven is veel capaciteit gebruikt aan het opleiden en inwerken van civiele rechters.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs en gemiddelde zaakzwaarte (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakzwaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden. De gemiddelde zaakzwaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust. De kosten per zaak waren over de hele linie genomen lager dan de afspraken. Dit was mede het gevolg van een lichtere zaakssamenstelling dan in de afspraken was neergelegd. Alleen de kosten

per bestuurszaak waren duidelijk hoger, omdat daar de productiviteit enigszins achterbleef (zie productiviteit).

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel*. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In de productiviteitsanalyse zijn de gerealiseerde uurtarieven rechters en ondersteuning in samenhang bekeken. De productiviteit bij bestuurszaken en strafzaken was lager dan de landelijke norm. Een reorganisatie in de bestuurssector bracht enig capaciteitsverlies met zich mee, vanwege opleiding en inwerken van personeel. Ook zijn de behandelde vreemdelingenbewaringszaken relatief tijdrovend ten opzichte van de financieringsnorm voor deze zaken.

De 'onderproductiviteit' in de strafsector heeft ten eerste te maken met het toenemen van de zwaarte en werklust per politierechterzaak. Er konden per zitting minder zaken worden behandeld. Ten tweede is er capaciteit weggelekt, omdat de beschikbare zittingscapaciteit voor meervoudige kamerzaken (MK) onvoldoende is benut, vanwege het ontbreken van voldoende MK zaken.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel komt overeen met het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De rechtbank 's-Gravenhage kent staand beleid om "zo veel mogelijk" uitspraken te publiceren. De sectoren zullen verzocht worden om naleving van dit beleid te verbeteren.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

In 2006 waren er 22 gegronde klachten en geen enkele gehonoreerde wraking.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	74%	> 75%	68%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	35%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	88%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	79%	> 70%	45%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	70%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	71%	> 70%	64%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	84%	> 85%	57%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	83%	> 80%	65%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	65%	> 70%	48%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	50%	> 50% ¹	40%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	60	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	12	9	9
Scheidingszaak	22	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	11	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	27	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	45	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	28	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	14	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	22	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	6	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	9	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	7%	7%
Strafzaken	7%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	98%	100%	96%	99%
Bestuursrecht	88%	93%	92%	99%
Vreemdelingenkamer	106%	100%	92%	98%
Belastingrecht	87%	119%	89%	99%
Strafrecht	91%	97%	98%	99%
Kantonzaken	102%	104%	100%	100%
Totaal	99%	102%	98%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,0	92%	563	97%
Bestuursrecht	17,9	96%	1.288	112%
Vreemdelingenkamer	5,6	74%	404	85%
Belastingrecht	7,6	79%	560	102%
Strafrecht	4,4	79%	492	99%
Kantonzaken	1,3	87%	77	91%
Totaal	3,5	85%	266	95%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	89	98%	63	122%
Bestuursrecht	94	105%	65	125%
Vreemdelingenkamer	94	96%	65	112%
Belastingrecht	94	98%	65	117%
Strafrecht	162	129%	86	135%
Kantonzaken	107	106%	50	102%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	247	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	5,3%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	1,9%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,3%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	23%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	77%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	63%	64%
Percentage mannen	37%	36%
Tot en met 39 jaar	47%	45%
40 tot en met 49 jaar	28%	30%
50 tot en met 59 jaar	20%	20%
60 jaar en ouder	5%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	93	39
Percentage gehonoreerde klachten	24%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	585	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Groningen

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen. De rechtbank Groningen heeft in 2005 in samenwerking met de zogenaamde maatrechtbanken een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten, in totaal 162) en rechtzoekende burgers (in totaal 50). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien. De doorlooptijd bij civiel recht is over het algemeen lager dan het landelijk gemiddelde. Bij bestuursrecht daarentegen, is de doorlooptijd veel hoger. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2006 vrij veel oude zaken zijn afgedaan, de gemiddelde leeftijd van de zaken in voorraad is nog niet eerder zo laag geweest. In 2007 verwachten we dus een daling van de doorlooptijd.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meer-voudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3. Het aandeel MK zaken blijft sterk achter ten opzichte van de norm bij zowel de handelszaken als bij bestuursrecht zaken. In 2007 worden er bij bestuursrecht meer MK zittingen gepland. Hoewel bij straf de norm niet wordt gehaald, ligt het MK-aandeel strafzaken bij de rechtbank Groningen hoger dan het landelijk gemiddelde.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden. Over de gehele linie blijft de productie achter ten opzichte van de bestuursafpraak. Daarbij komt dat de voorraad is opgelopen bij civiel, bestuursrecht en de vreemdelinkamer. Voor alle drie geldt dat maatregelen zijn genomen om de voorraad in 2007 te laten dalen. Het niet halen van de bestuursafspraken kent een aantal verklaringen. Er is ambitieus gepland. Gegeven die ambitie is de rechtbank Groningen dit jaar te laat geweest in het bijsturen, hetgeen ertoe heeft geleid dat in het begin van het jaar opgelopen achterstanden niet meer konden worden ingelopen. Daarnaast werd de rechtbank geconfronteerd met een minder sterk stijgende instroom van zaken. Voorts was de bestuursafpraak bij AC-zaken die op aandringen van de Raad is gemaakt te hoog. Een andere oorzaak is mogelijk het effect van de reorganisaties van met name het sectormanagement, wat naast een direct effect ook de sfeer in de rechtbank heeft beïnvloed. Ten slotte heeft de rechtbank een hoog ziekteverzuim zowel voor de rechters als de gerechtsambtenaren.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroepprijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden. Duidelijk is dat de kosten per zaak hoger zijn dan afgesproken is. Dit wordt deels veroorzaakt door de effectuering van de CAO's. Daarnaast is het kostenniveau van de rechtbank incidenteel extra hoog door meerdere oorzaken zoals een reservering t.b.v. de reorganisatie, de afboeking van de FPU-voorziening en de kosten verbonden aan een bijzondere afkoopregeling.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

Bij belastingrecht ligt de gewogen productie ruim 10% onder de bestuursafpraak. Dit wordt vooral veroorzaakt door een laag aantal gerealiseerde MK-zaken. Slechts 10% (4 van 41) van de afspraak in die categorie is gehaald. Overigens zullen in 2007 geen belastingzaken meer worden behandeld bij de rechtbank Groningen.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De gerealiseerde uurtarieven rechters en ondersteuning worden in samenhang bekeken. In het algemeen is er een relatie tussen de hoogte van het uurtarief voor de rechters en ondersteuning; als het uurtarief bij de rechters hoog is, is die van de ondersteuning laag en omgekeerd. Dit wordt bepaald door het gekozen delegatiepatroon. De relatief hoge arbeidsproductiviteit lijkt in tegenspraak te zijn met de uitkomsten bij de uurtarieven. Dit komt omdat de arbeidsproductiviteit berekend wordt met het ongewogen aantal zaken. Er is sprake van een negatief eigen vermogen. Dit wordt met name veroorzaakt door vaste structurele kosten in combinatie met een tegenvallende productie.

Opvallend is wel dat het ziekteverzuim hoog was. Dit wordt met name veroorzaakt door het hoge langdurige verzuim.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4. In verhouding met andere rechtbanken zijn er relatief veel mannen werkzaam bij de rechtbank Groningen. Het aandeel rechters op de totale personeelsomvang lag rond het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1. Er zijn 208 uitspraken gepubliceerd op Rechtspraak.nl

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1. Er zijn in 2006 geen gehonoreerde wrakingen geweest en het percentage gegronde klachten lag in 2006 lager dan in 2005.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	68%	> 75%	79%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	44%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	92%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	77%	> 70%	57%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	80%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	83%	> 70%	78%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	90%	> 85%	82%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	93%	> 80%	78%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	66%	> 70%	67%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	45%	> 50% ¹	42%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	68	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	3	9	9
Scheidingszaak	18	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	7	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	22	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	57	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	32	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	13	14	14
Uitwerken MK-vonnis strafzaak voor hoger beroep	14	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	6	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	13	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	5	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	1%	7%
Strafzaken	14%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	94%	100%	95%	99%
Bestuursrecht	81%	93%	94%	99%
Vreemdelingenkamer	82%	100%	91%	98%
Belastingrecht	93%	119%	146%	99%
Strafrecht	96%	97%	101%	99%
Kantonzaken	94%	104%	101%	100%
Totaal	93%	102%	100%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,9	98%	577	113%
Bestuursrecht	18,2	98%	1.301	117%
Vreemdelingenkamer	5,9	98%	503	132%
Belastingrecht	10,3	89%	706	106%
Strafrecht	5,8	103%	522	119%
Kantonzaken	1,1	100%	70	119%
Totaal	3,4	97%	241	115%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	107	119%	48	93%
Bestuursrecht	85	95%	67	129%
Vreemdelingenkamer	86	87%	84	145%
Belastingrecht	85	89%	62	111%
Strafrecht	140	112%	61	96%
Kantonzaken	101	100%	54	111%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	268	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	-8,9%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	4,4%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,9%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage vrouwen	54%	64%
Percentage mannen	46%	36%
Tot en met 39 jaar	36%	45%
40 tot en met 49 jaar	37%	30%
50 tot en met 59 jaar	23%	20%
60 jaar en ouder	4%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	23	39
Percentage gehonoreerde klachten	17%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	208	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

de Rechtspraak

Rechtbank
Groningen

Kengetallen 2006 Rechtbank Haarlem

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

In het jaar 2005 is alleen onder de professionele partners van de rechtbank Haarlem een klantwaarderingsonderzoek uitgevoerd. Om die reden is er geen score aangegeven bij de tevredenheid van de rechtzoekenden. Vragen over inleving en bejegening zijn niet gesteld, omdat het KWO bewust beperkt van omvang is gehouden. Over de hele linie liggen de uitkomsten boven de norm en zijn deze positiever dan in het klantwaarderingsonderzoek dat is uitgevoerd in 2001. In dat jaar scoorde de rechtbank Haarlem (vaak) onder het landelijk gemiddelde; in 2005 zat ze ruim boven dit gemiddelde.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Met uitzondering van de verzoekschriftenprocedure handelszaak en het uitwerken van MK-vonnis strafzaak voor hoger beroep liggen de gerealiseerde doorlooptijden van de rechtbank Haarlem op of onder het gemiddelde van alle rechtbanken. Het uitwerken van strafvonnissen voor hoger beroep heeft vertraging opgelopen als gevolg van een vacaturestop in 2005 en het daardoor ontstane tekort aan secretarissen in 2006.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Ondanks extra inspanningen is het MK-aandeel in strafzaken achter gebleven. Het aantal MK-waardige zaken bleef nagenoeg stabiel terwijl het aantal zaken voor de enkelvoudige kamer sterk steeg. Met het OM zijn evenwel goede afspraken gemaakt over de zaaksverdeling tussen de enkelvoudige en meervoudige kamer. De zwaarste EK-zaken worden bijvoorbeeld behandeld door de meervoudige kamer waar het dan lichtere MK-zaken zijn. Dit komt de kwaliteit zeer ten goede.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

In de productie van de bestuursafdeling (92% van de afspraak) komt niet de productie tot uitdrukking die ten behoeve van de rechtbank Amsterdam is gemaakt. Wanneer deze meegeteld wordt komt de productie uit op meer dan 95%. De productie in de vreemdelingenafdeling is sterk achter gebleven bij de prognose. Deels was dit te wijten aan personele problematiek, waaronder – gelijk in de strafsector – onderbezetting bij de juridische ondersteuning. Deels ook is de lage productie het gevolg van hoge opvattingen over kwaliteit. In de productgroep belastingrecht is de uitstroom lager dan de instroom, omdat de instroom onverwacht veel hoger was dan volgens de prognoses verwacht mocht worden.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroepprijs en gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

De rechtbank Haarlem heeft met enige zorg geconstateerd dat de gewogen productie is achtergebleven bij de afspraak. De instroom heeft zich anders ontwikkeld dan voorzien. In de productgroep belastingrecht was bijvoorbeeld sprake van het feit dat zeer veel kleine zaken worden aangebracht (parkeerheffingen e.d.) en vervolgens weer worden ingetrokken, omdat men het griffierecht te hoog vindt. Dat was in deze aantallen niet te voorzien. In de productgroep strafzaken speelde een rol dat het OM veel extra ek-zaken heeft aangebracht en relatief weinig MK-zaken (zie ook tabel 3). In de productgroep civiel recht zijn enkele zaakscategorieën achtergebleven.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. Een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

De uurtarieven worden nadelig beïnvloed door 2 factoren. Ten eerste was de rechtbank in 2006 nog overbezet; veel personeel is gedetacheerd waarvoor dus wel een vergoeding werd ontvangen maar waar geen productie tegenover stond. Op de tweede plaats zijn de kosten hoog als gevolg van hoge overhead; van iedere euro ging ruim 31 cent op aan exploitatiekosten, afschrijvingen e.d.

Het eigen vermogen zit met 4,7% onder het maximaal toegestane percentage van 5%. Het ziekteverzuimpercentage ligt zowel voor de rechters als voor het ondersteunend personeel onder het landelijke streefpercentage van 6%.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op de totale personeelsomvang lag rond het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Het aantal gepubliceerde uitspraken van de rechtbank Haarlem lag ten opzichte van de andere rechtbanken zeer hoog.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er werden 49 klachten bij het gerechtshof ingediend waarvan 11 gegrond waren.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	88%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	63%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	69%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	80%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	83%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	80%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	80%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	–	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	41%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	60	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	9	9	9
Scheidingszaak	16	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	7	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	16	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	40	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	28	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	11	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	19	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	4	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	4	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	8	12	11
Familiezaak	4	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	11%	7%
Strafzaken	11%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	98%	100%	100%	99%
Bestuursrecht	92%	93%	96%	99%
Vreemdelingenkamer	83%	100%	95%	98%
Belastingrecht	146%	119%	70%	99%
Strafrecht	108%	97%	99%	99%
Kantonzaken	116%	104%	101%	100%
Totaal	111%	102%	97%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	9,0	91%	631	99%
Bestuursrecht	18,9	94%	1.404	116%
Vreemdelingenkamer	9,2	91%	921	120%
Belastingrecht	6,7	57%	454	64%
Strafrecht	5,3	87%	556	99%
Kantonzaken	1,4	84%	90	86%
Totaal	4,3	80%	340	91%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	108	120%	56	108%
Bestuursrecht	107	119%	63	121%
Vreemdelingenkamer	130	133%	91	157%
Belastingrecht	81	85%	62	110%
Strafrecht	152	121%	81	127%
Kantonzaken	122	120%	50	103%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	193	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,7%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,4%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,3%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	24%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	76%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	77%	64%
Percentage mannen	23%	36%
Tot en met 39 jaar	48%	45%
40 tot en met 49 jaar	27%	30%
50 tot en met 59 jaar	21%	20%
60 jaar en ouder	5%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	49	39
Percentage gehonoreerde klachten	22%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	2	0,8
Gepubliceerde uitspraken	784	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank 's-Hertogenbosch

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank 's-Hertogenbosch heeft in 2001 als een van de eerste gerechten een (beperkt) klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. Daaraan voorafgaand is in 2000 in eigen beheer een KWO uitgevoerd onder rechtzoekende burgers.

Over het algemeen lagen de scores op of boven de huidige normen, behalve de tevredenheid met de doorlooptijden. Het onderzoek is inmiddels te oud om daar conclusies over de huidige stand van de kwaliteit te kunnen trekken. In 2005 zijn klantenpanels onder professionele partners uitgevoerd om meer achtergronden te kunnen achterhalen en indicaties te verkrijgen over verbetermaatregelen. De klantenpanels wijzen op een vergroting van de tevredenheid sinds 2001.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Over het algemeen liggen de doorlooptijden in 's-Hertogenbosch rond het landelijk gemiddelde of daaronder. Verzoekschriftprocedures handelszaken bij de kantonrechter duurden 14 weken, twee en een halve week langer dan gemiddeld in Nederland. De oorzaak hiervan was een incidentele opschoning van de zgn. slaaprol, wat resulteerde in het uitstromen van oude zaken en dientengevolge een tijdelijke verhoging van de gerealiseerde doorlooptijd.

Ook de verzoekschriftprocedures handel bij de sectoren civiel (o.a. insolventies) duurden in 's-Hertogenbosch wat langer dan gemiddeld. De toegenomen instroom van met name schuldsaneringrekeningen heeft geleid tot een langere doorlooptijd van handelsrekeningen.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

In 's-Hertogenbosch was in 2006 het percentage zaken dat meervoudig behandeld gering en lag onder de landelijk geformuleerde doelstelling van 5%. De sector civiel recht hanteert het wettelijke kader dat zaken enkelvoudig behandeld worden tenzij er een goede reden is daarvan af te wijken (bijv. uit opleidingsoverweging, complexiteit of politiek-maatschappelijke impact). De sector stuurt niet op het aantal meervoudig te behandelen zaken. Er zijn geen zaken vanwege capaciteitsproblemen enkelvoudig behandeld. Het geringe aandeel MK strafzaken is het gevolg van het achterblijven van het aanbod door het OM; de instroom MK-zaken blijft achter bij de verwachting.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden. Het aantal afgehandelde belastingzaken was veel (30%) hoger dan de afspraak. De instroom bleek onverwacht hoog. Bewust is besloten de productie op te voeren teneinde de doorlooptijd in dit type zaken acceptabel te houden. Het aantal afgehandelde zaken is desondanks toch nog enigszins (8%) achtergebleven bij de instroom. Voor het overige heeft de rechtbank 's-Hertogenbosch de totale instroom aan zaken adequaat kunnen verwerken.

Het aantal afgehandelde kantonzaken lag (6%) onder de afspraak. Dit had vooral te maken met daling in de instroom van dagvaardingszaken. Navraag bij de deurwaarders leerde dat wijzigingen in het zorgstelsel en opgelopen achterstanden bij de incasso van premies bij de zorgverzekeraars belangrijke oorzaken waren voor de geconstateerde daling. Ook de conjunctuurgevoelige arbeidszaken lieten een sterke daling zien. De instroom bestuursrechtelijke zaken bleef eveneens wat achter bij de verwachtingen, waardoor het aantal afgehandelde zaken onder de afspraak is uitgekomen.

Kosten per zaak of gerealiseerde productiegroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak waren relatief gezien, zowel t.o.v. van de landelijke prijs per zaak als t.o.v. de afgesproken prijs, bijzonder laag voor de afhandeling van vreemdelingenzaken en belastingzaken. Het grote aantal zaken dat met de beschikbare capaciteit in deze productiegroepen is afgehandeld (zie onder 'productie') vormt de belangrijkste verklaring daarvoor.

Ook pakten de kosten per zaak van gewone bestuurszaken en de vreemdelingenzaken ruim 5% lager uit dan de overeengekomen prijs.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productiegroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

Bij alle productiegroepen bleek de zaakssamenstelling gemiddeld lichter dan waar de bestuursafspraken van uit gingen. De samenstelling van de instroom was lichter van aard dan verwacht.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De uurtarieven rechters en ondersteuning samen bezien zijn bij kantonzaken, bestuursrechtelijke zaken, belastingzaken en strafzaken aan de hoge kant, d.w.z. de productiviteit is er aan de lage kant. Bij de sectoren kanton en bestuursrecht is dit de gevolg van een tegenvallende instroom,

waardoor de afgesproken uitstroom niet gerealiseerd kon worden. Bij strafzaken en belastingzaken kwam het door een relatief licht zaaksaanbod, wat tot een lagere gewogen productie leidt. Er werden relatief minder MK-strafzaken aangebracht. Bij de productiegroep vreemdelingenzaken kwam de productiviteit juist hoog (= lage uurtarieven) uit. Een forse productie van bewaringszaken is een belangrijke oorzaak daarvoor.

Ondanks het feit dat de rechtbank 's-Hertogenbosch in aantallen zaken minder heeft geproduceerd dan is afgesproken, is er in 2006 een zodanig resultaat gerealiseerd dat de maximering van het eigen vermogen van 5% van de gemiddelde jaaromzet is overschreden. De reden hiervoor is vooral dat de personele kosten lager waren dan begroot.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel is in 's-Hertogenbosch 23%. Dat is gelijk aan het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De publicatie van vonnissen bleef achter bij het landelijk gemiddelde. Dit is door het bestuur onderkend en er wordt gericht op gestuurd om in 2007 meer uitspraken te publiceren.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er zijn in 2006 éérentwintig wrakingverzoeken ingediend, waarvan slechts één verzoek is toegewezen.

Er werden 43 klachten bij het gerechtsbestuur ingediend, waarbij in 6 gevallen (14%) is vastgesteld dat deze gegrond waren.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	82%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	43%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	–	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	–	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	92%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	84%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	75%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	75%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	21%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	77	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	14	9	9
Scheidingszaak	12	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	7	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	21	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	44	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	31	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	12	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	18	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	3	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	3	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	14	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	5	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	1%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	5%	7%
Strafzaken	8%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	101%	100%	100%	99%
Bestuursrecht	95%	93%	103%	99%
Vreemdelingenkamer	104%	100%	105%	98%
Belastingrecht	130%	119%	92%	99%
Strafrecht	103%	97%	97%	99%
Kantonzaken	94%	104%	98%	100%
Totaal	97%	102%	99%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,6	97%	521	94%
Bestuursrecht	18,7	95%	1.171	91%
Vreemdelingenkamer	8,0	97%	480	91%
Belastingrecht	6,8	75%	471	65%
Strafrecht	4,5	81%	381	94%
Kantonzaken	1,6	91%	96	98%
Totaal	4,1	94%	268	96%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	85	95%	51	98%
Bestuursrecht	94	105%	52	100%
Vreemdelingenkamer	72	74%	56	96%
Belastingrecht	99	103%	59	106%
Strafrecht	136	109%	59	93%
Kantonzaken	115	113%	47	96%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	243	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	10,7%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	4,6%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	3,4%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	23%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	77%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	61%	64%
Percentage mannen	39%	36%
Tot en met 39 jaar	40%	45%
40 tot en met 49 jaar	32%	30%
50 tot en met 59 jaar	24%	20%
60 jaar en ouder	4%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	43	39
Percentage gehonoreerde klachten	14%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	1	0,8
Gepubliceerde uitspraken	237	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Leeuwarden

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Leeuwarden heeft eind 2005 in samenwerking met Prisma een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners en rechtzoekende burgers.

Ten aanzien van de deskundigheid heeft de rechtbank grotendeels boven de door de Rechtspraak geformuleerde doelstellingen gescoord. De score inzake tevredenheid professionele klanten over de motivering van de beslissing lag met 52% ruim onder voormelde doelstelling van 65%.

Uit onderzoek, door consultatie van de Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in het arrondissement, bleek echter in het algemeen geen bezorgdheid te bestaan over de kwaliteit van de motiveringen en bestond ook geen behoefte aan het geven van concrete feedback, noch tot het adviseren van specifieke verbeteringsmaatregelen. Het gerechtsbestuur heeft daarom niet besloten tot bepaalde verbeteringsacties, met dien verstande dat de motiveringskwaliteit een bijzonder punt van aandacht blijft.

Ten aanzien van de resultaten over de mate van tevredenheid van rechtzoekenden en professionals over onpartijdigheid, bejegening en doorlooptijden scoort de rechtbank Leeuwarden goed. Voor wat betreft de gerealiseerde doorlooptijden (met name Civiel) kunnen nog verbeteringen doorgevoerd worden waardoor de tevredenheid naar verwachting zal toenemen.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Met uitzondering van de scheidingszaken (civiel recht) en familiezaken (kantonzaken) zijn de gemiddelde doorlooptijden bij de rechtbank Leeuwarden korter dan het landelijk gemiddelde. In de echtscheidingsverzoeken met en zonder verweer is weliswaar een verlaging van de gemiddelde doorlooptijd ten opzichte van 2005 gerealiseerd maar is de door de rechtbank gehanteerde doelstelling nog niet gehaald.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het MK-aandeel van 0% inzake de verzoekschrift-procedure handelszaak is een uitkomst van het beleid van de civiele sector dat erop gericht is om zaken in beginsel enkelvoudig af te doen.

Alleen in uitzonderingsgevallen – de uitgesproken complexe zaken – wordt meervoudig behandeld. De kwaliteit wordt gewaarborgd door meelesen van vonnissen en beschikkingen door een tweede rechter.

De verhouding enkelvoudige en meervoudige afdoening in bestuursrecht is vrijwel in overeenstemming met het door de rechtbank gestelde doel. Ten aanzien van de strafzaken heeft de rechtbank Leeuwarden in 2006 gestreefd naar een EK-MK verhouding van 12-88%. Conform die doelstelling, waarop de financiering is afgestemd, is gepresteerd.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

Opvallend is het hoge productiepercentage bij de vreemdelingenkamer, zowel t.o.v. de afspraak als de instroom. Hierdoor is de werkvoorraad afgenomen. Ook bij belastingrecht is er sprake van een hoge productie t.o.v. de afspraak, echter de instroom lag hoger dan de productie.

In Leeuwarden worden de strafzittingen met moeite gevuld, hierover vindt overleg plaats met het OM. Dit leidt tot een lage productie.

Overigens is ook het convenant met het OM ten aanzien de strafzaken kanton niet gehaald.

De totale productie kantonzaken lag echter wel boven de afspraak, o.a. vanwege een grote stijging bij de familiezaken.

Kosten per zaak of gerealiseerde productiegroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

Ten opzichte van de landelijke prijzen is er sprake van relatief hogere productiegroep-prijzen in civiel recht, bestuursrecht en strafrecht. Deels is dit een gevolg van de lagere gemiddelde zaakswaarte.

Ten opzichte van de afgesproken prijs per zaak is alleen bij strafzaken een hogere prijs gerealiseerd. Door de lage personele kosten in combinatie met een hoge productie en meerwerk is bij belastingrecht en vreemdelingenrecht een lage prijs per zaak gerealiseerd, zowel ten opzichte van de afspraak als ten opzichte van de landelijk prijs.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productiegroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

In de productiegroepen civiel recht, vreemdelingenrecht, belastingrecht en kantonzaken lag de gemiddelde zaakswaarte lager dan de afspraak. Het lagere percentage bij vreemdelingenrecht is een resultaat van een lage bezetting en hoge productie. Bij belastingrecht is sprake van een laag percentage MK-zaken en een hoger aantal afgedane zaken. Naar verwachting zal in 2007 het MK-aandeel toenemen.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden. Een derde productiviteits-indicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

Bij vreemdelingenrecht en strafrecht zijn de tarieven voor zowel de rechters als ondersteunend personeel onder de landelijk tarieven gebleven. Door de relatief hoge productiegroep-prijs bij strafzaken heeft dat echter niet geleid voor een positief resultaat. In alle andere productiegroep-prijzen zijn wel positieve resultaten gehaald. Ondanks enkele hogere productiegroep-prijzen en een lagere gewogen productie is het resultaat van de rechtbank Leeuwarden in 2006 positief uitgevallen. De maximering van het eigen vermogen van 5% van de gemiddelde jaaromzet is hiermee overschreden.

De arbeidsproductiviteit wijkt niet veel af van het landelijk gemiddelde.

Het behaalde resultaat ten opzichte van de doelstelling op het gebied van ziekteverzuim is in 2006 positief. Zowel het verzuim bij de rechters (RA) als de ondersteuning (GA) is beneden het streefcijfer van 6% gebleven.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Doordat de formatie rechters wordt uitgebreid zal het aandeel rechters toenemen. In 2006 is de verhouding man/vrouw binnen de rechtbank 32% respectievelijk 68%. Alhoewel hier niet bewust op is gestuurd, is het gerechtsbestuur tevreden met deze verhouding.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De rechtbank Leeuwarden voert de lijsten van het aantal gepubliceerde actualiteiten en uitspraken in 2006 weer aan. Op basis van de grootte van ons gerecht moeten wij 125 uitspraken publiceren. In werkelijkheid hebben wij in 2006 351 uitspraken gepubliceerd.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

In 2006 zijn 9 klaagschriften ingediend. Daarmee zit de rechtbank op het gemiddelde van de laatste jaren. In een aantal klaagschriften waren meerdere klachten verwerkt waardoor er totaal 21 klachten zijn geweest.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	81%	> 75%	74%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	46%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	92%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	75%	> 70%	52%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	81%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	79%	> 70%	77%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	88%	> 85%	79%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	84%	> 80%	76%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	70%	> 70%	60%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	47%	> 50% ¹	42%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	67	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	5	9	9
Scheidingszaak	18	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	8	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	19	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	41	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	20	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	9	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	11	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	4	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	3	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	11	12	11
Familiezaak	5	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	5	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	4%	7%
Strafzaken	12%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	99%	100%	94%	99%
Bestuursrecht	97%	93%	97%	99%
Vreemdelingenkamer	116%	100%	125%	98%
Belastingrecht	113%	119%	82%	99%
Strafrecht	93%	97%	103%	99%
Kantonzaken	106%	104%	100%	100%
Totaal	103%	102%	100%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,3	98%	577	95%
Bestuursrecht	19,8	101%	1.312	100%
Vreemdelingenkamer	9,9	92%	544	57%
Belastingrecht	10,6	77%	718	83%
Strafrecht	5,8	101%	451	106%
Kantonzaken	1,3	93%	72	89%
Totaal	3,8	94%	253	90%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	86	96%	60	115%
Bestuursrecht	87	97%	59	113%
Vreemdelingenkamer	83	85%	45	78%
Belastingrecht	82	85%	60	107%
Strafrecht	112	89%	60	94%
Kantonzaken	82	80%	51	103%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	234	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	12,0%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	5,7%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,2%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	18%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	82%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	68%	64%
Percentage mannen	32%	36%
Tot en met 39 jaar	45%	45%
40 tot en met 49 jaar	30%	30%
50 tot en met 59 jaar	22%	20%
60 jaar en ouder	4%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	21	39
Percentage gehonoreerde klachten	10%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	351	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Maastricht

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Maastricht heeft in 2005 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. De tevredenheid van rechtzoekenden en professionele partijen lag in de meeste gevallen rond de doelstelling of daarboven.

De tevredenheid van professionals over de motivering van de beslissingen was ten tijde van de meting (2005) echter aan de lage kant.

In de periode van de meting werd hieraan door de bestuurssector al bijzondere aandacht besteed.

De resultaten daarvan zijn nog niet terug te vinden in de meetgegevens. De sectoren civiel en kanton zijn via klantenpanels bezig te onderzoeken wat de achtergronden waren van de uitkomsten.

De resultaten daarvan zijn nodig om verbeteractiviteiten te kunnen starten. Bij de strafsector is in november 2006 het project PROMIS II gestart. Dit project heeft als doelstelling de motivering in strafvonnissen te verbeteren.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden van handelszaken en bestuurszaken lagen onder het landelijke gemiddelde.

De doorlooptijd van meervoudig behandelde strafzaken is gezien het gemiddelde in Nederland te hoog. In 2006 duurden deze zaken gemiddeld een kleine vier maanden per zaak, 5 weken meer dan in 2005. De reden was dat twee derde van de zittingen pro forma moesten worden gehouden. Dat was voornamelijk te wijten aan capaciteitsproblemen bij de Forensisch Psychiatrische Dienst (FDP), waardoor rapportages te lang op zich laten wachten.

De doorlooptijd van de handelszaken met verweer bij het kantongerecht was 13 weken en lag ruim een week boven het landelijke gemiddelde. Wel is de doorlooptijd ten opzichte van 2005 met bijna 25% gedaald. De ingezette weg om de doorlooptijd te verminderen wordt ook in 2007 voortgezet.

De gemiddelde doorlooptijd van de handelszaken bij de sector civiel is ten opzichte van 2005 fors toegenomen. Dit is niet het gevolg van langere procedures, maar komt doordat de voorraad is geschoond van oude zaken op de parkeerrol, waarin partijen niets meer deden. De doorlooptijd van een bestuurszaak is in 2006 licht toegenomen eveneens als gevolg van het wegwerken van oude zaken. De doorlooptijden bleven desondanks nog ruim onder het landelijke gemiddelde.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De afhandeling van zaken bij de sector bestuur en de vreemdelingenkamer bleef duidelijk achter bij de afspraak. Dit kan geheel worden toegeschreven aan de beschikbare productiecapaciteit.

Door afbouw van de vreemdelingenkamer is er verhoudingsgewijs teveel juridisch ondersteunend personeel verdwenen, waardoor een mismatch ontstond tussen rechters en juridische ondersteuning. Dit heeft tot productieverlies geleid, omdat daardoor niet de meest doelmatige en doeltreffende werkwijze gehanteerd kon worden. Daardoor bleef de productie achter bij de instroom.

Het achterblijven van de zaaksaantallen bij de sector straf kan voornamelijk worden toegeschreven aan het productieverlies dat ontstond door het hoge percentage zaken dat moest worden aangehouden, omdat bijvoorbeeld de zaak nog niet dusdanig compleet bleek te zijn dat deze (volledig) behandeld kon worden. Het gevolg is een relatief sterke voorraadopbouw bij strafzaken eerste aanleg. Het aantal afgehandelde belastingzaken was hoger dan de afspraak, vanwege een te lage instroomprognose op het moment van de afspraak.

De instroom van deze zaken is veel later op gang gekomen dan geprognosticeerd.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

Bij straf ligt de gerealiseerde productgroepprijs ruim 18% hoger dan de landelijke kostprijs.

Door de al eerder genoemde hoge zittingsuitval zijn er minder zaken uitgestroomd. Dit heeft een negatieve weerslag op de gerealiseerde productgroepprijs. Bij belasting is het net andersom, door de hoge uitstroom van zaken ligt de productgroepprijs aanzienlijk lager dan de landelijke prijs. Hoewel er bij de vreemdelingenkamer bijna 8% minder zaken zijn afgedaan ligt de productgroepprijs toch bijna 18% onder de landelijke prijs.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklast te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklast. Doordat er bij bestuur en belasting verhoudingsgewijs veel minder MK-zaken zijn afgedaan dan is afgesproken, blijft het gerealiseerde gemiddelde aantal uren per zaak achter ten opzichte van de afspraak.

Bij de vreemdelingenkamer was de gemiddelde zaakswaarte in 2006 laag omdat er verhoudingsgewijs minder zware zaken (asiel en regulier) en meer eenvoudige bewaringszaken zijn behandeld; een gevolg van de landelijke toedeling van zaken.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

In 2006 is in het bijzonder bij de productgroepen vreemdelingenkamer en belasting sprake van een sterke afwijking in de gerealiseerde uurtarieven ten opzichte van de landelijke tarieven. Bij de vreemdelingenkamer waren de uurtarieven aan de hoge kant door de toedeling van minder zware zaken dan verwacht en door het productiviteitsverlies als gevolg van een ongewenste personele samenstelling (zie productie). De reden voor de hoge productiviteit (= lage uurtarieven) bij belasting wordt veroorzaakt door de onverwacht hoge instroom die weggewerkt moest worden met het beschikbare personeel. Het eigen vermogen en het ziekteverzuim bevinden zich binnen de gestelde normen. Wel is het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel hoger dan het landelijk gemiddelde.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel is in Maastricht 22%, iets beneden het landelijke gemiddelde van 23%. Maastricht streeft naar maximale delegatie van bevoegdheden.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De publicatie van vonnissen blijft achter bij het landelijke gemiddelde. De rechtbank gaat initiatieven ontwikkelen om de publicatie-omvang te vergroten.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

In 2006 zijn 15 klachten ingediend waarvan er 2 gegrond zijn. Er waren geen gehonoreerde wrakingen.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	85%	> 75%	76%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	39%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	96%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	67%	> 70%	45%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	78%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	80%	> 70%	79%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	87%	> 85%	76%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	92%	> 80%	75%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	69%	> 70%	56%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	54%	> 50% ¹	34%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	82	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	8	9	9
Scheidingszaak	21	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	7	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	24	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	38	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	23	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	18	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	13	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	5	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	13	12	11
Familiezaak	3	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	7	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	1%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	2%	7%
Strafzaken	12%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	103%	100%	97%	99%
Bestuursrecht	87%	93%	99%	99%
Vreemdelingenkamer	93%	100%	92%	98%
Belastingrecht	140%	119%	109%	99%
Strafrecht	92%	97%	95%	99%
Kantonzaken	103%	104%	101%	100%
Totaal	101%	102%	99%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,5	99%	533	98%
Bestuursrecht	18,6	95%	1.172	113%
Vreemdelingenkamer	5,5	84%	539	93%
Belastingrecht	8,0	88%	366	69%
Strafrecht	5,7	100%	495	106%
Kantonzaken	1,4	97%	87	97%
Totaal	3,8	94%	261	97%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	87	96%	53	102%
Bestuursrecht	99	111%	51	98%
Vreemdelingenkamer	123	125%	89	154%
Belastingrecht	64	67%	38	68%
Strafrecht	133	106%	61	96%
Kantonzaken	107	105%	49	99%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	238	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	2,2%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,1%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,9%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	68%	64%
Percentage mannen	32%	36%
Tot en met 39 jaar	34%	45%
40 tot en met 49 jaar	35%	30%
50 tot en met 59 jaar	25%	20%
60 jaar en ouder	7%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	15	39
Percentage gehonoreerde klachten	13%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	304	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Middelburg

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

In 2005 is een klantwaarderingsonderzoek gehouden onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. De resultaten lagen globaal rond of boven de doelstelling. Een aantal aspecten scoorde lager dan de doelstelling. Naar aanleiding van het klantwaarderingsonderzoek hebben in 2006 de onderwerpen integriteit en zittingsvaardigheden de aandacht gekregen. Alle medewerkers hebben een workshop morele dilemma's gevolgd en alle terugtrekkingen en verschoningen worden voortaan gemeld bij de president. Dit overzicht wordt, inclusief de ontvangen klachten, besproken op de rechtersvergadering. Alle bij mediation betrokken rechters hebben een tweedaagse cursus gevolgd die ook gericht was op zittingsvaardigheden.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

In de sector civiel is met succes het project doorlooptijden uitgevoerd. Dit project had betrekking op familieziaken exclusief BOPZ-zaken en reksten kinderrecht. Binnen dit project is door een efficiëntere verwerking van zaken direct na zitting een essentiële bekorting van de doorlooptijd gerealiseerd. De doelstelling was de gemiddelde doorlooptijd terug te brengen naar 160 dagen (ruim 22 weken).

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Zowel bij de verzoekschriftenprocedure handelszaak en bodemzaak bestuursrecht als bij strafzaken is het MK-aandeel lager dan de gestelde norm.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip *werklast*.

Bij de vreemdelingenzaken is een geringer aantal zaken afgedaan dan afgesproken. Enerzijds is er sprake geweest van een te hoge prognose en anderzijds zijn enkele wijzigingen in de productieve bezetting hiervan mede de oorzaak. Zo zijn de kamers algemeen bestuursrecht en de vreemdelingenkamer samengevoegd en is er capaciteit ingezet bij de behandeling van belastingzaken. Het lagere productieaantal bij kantonzaken is o.a. een gevolg van een verminderde instroom in handelszaken en een lagere afdoening van strafzaken. Ondanks de extra strafzittingen bij de sector kanton is het niet gelukt om alle benodigde zittingscapaciteit te bieden. In politierechterzaken heeft het OM onvoldoende zaken aan kunnen leveren terwijl de zittingscapaciteit ruim voldoende was. Dit heeft een lagere productie veroorzaakt.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroepprijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

Met uitzondering van civiel recht en belastingrecht liggen de kosten per zaak hoger dan de afspraak en de landelijke prijs per zaak. Belastingzaken springen er relatief gunstig uit vanwege de samenvoeging met de sector bestuursrecht en de herverdeelde personele capaciteit binnen die sector. Uit analyse in 2006 bleek dat de indirecte kosten van de rechtbank per totaal aantal fte gemiddeld hoger zijn dan van vergelijkbare rechtbanken met als gevolg dat er ook hogere kosten per zaak gerealiseerd worden. Daartegenover staat dat uit een benchmark over 2005 is gebleken dat de productiviteit van de sectoren, zowel op zaaksaantallen als op gewogen productie gemiddeld hoog is.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklast te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

Doordat er bij alle sectoren verhoudingsgewijs minder meervoudige kamer zaken zijn afgedaan dan is afgesproken, blijft het gerealiseerde gemiddeld aantal uren per zaak achter ten opzichte van de afspraak. Dit geldt voornamelijk voor de sector strafrecht.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel*. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. Een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

In de productiviteitsanalyse zijn de gerealiseerde uurtarieven rechters en ondersteuning in samengang bekeken. De productiviteit (tarieven per uur) bij bestuurszaken, strafzaken en kanton lag hoger dan de landelijke norm. Bij strafzaken kon de beschikbare zittingscapaciteit voor politierechterzaken onvoldoende worden benut, vanwege het ontbreken van voldoende aangeleverde zaken. Het eigen vermogen over 2006 is niet positief. Dit wordt o.a. veroorzaakt door in 2006 de volledige niet voorziene kosten in verband met de flexibele pensioenuitkeringen af te boeken. Het ziekteverzuim lag over 2006 ruim onder de doelstelling.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel komt overeen met het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De publicatie van het aantal vonnissen ligt boven het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er zijn in 2006 geen gehonoreerde wrakingen geweest. Het percentage gegronde klachten is ten opzichte van 2006 gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de kleine absolute aantallen: in 2005 één gegronde klacht in 2006 twee op een totaal aantal klachten van respectievelijk 10 en 9.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	67%	> 75%	67%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	47%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	86%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	90%	> 70%	58%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	83%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	58%	> 70%	76%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	82%	> 85%	79%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	78%	> 80%	70%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	59%	> 70%	64%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	49%	> 50% ¹	40%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	83	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	9	9	9
Scheidingszaak	17	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	8	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	22	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	37	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	27	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	12	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	26	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	3	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	4	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	11	12	11
Familiezaak	5	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	3%	7%
Strafzaken	9%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	100%	100%	97%	99%
Bestuursrecht	101%	93%	92%	99%
Vreemdelingenkamer	89%	100%	99%	98%
Belastingrecht	107%	119%	141%	99%
Strafrecht	91%	97%	98%	99%
Kantonzaken	93%	104%	98%	100%
Totaal	94%	102%	98%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,9	95%	555	99%
Bestuursrecht	19,2	99%	1.371	123%
Vreemdelingenkamer	11,5	99%	815	110%
Belastingrecht	8,9	110%	359	100%
Strafrecht	5,1	89%	527	112%
Kantonzaken	1,3	99%	94	117%
Totaal	4,3	98%	312	111%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	93	104%	50	98%
Bestuursrecht	88	98%	66	127%
Vreemdelingenkamer	81	83%	68	116%
Belastingrecht	54	56%	34	62%
Strafrecht	158	126%	74	117%
Kantonzaken	121	119%	60	122%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	217	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	-3,2%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,5%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,7%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	23%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	77%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	60%	64%
Percentage mannen	40%	36%
Tot en met 39 jaar	37%	45%
40 tot en met 49 jaar	33%	30%
50 tot en met 59 jaar	25%	20%
60 jaar en ouder	5%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	9	39
Percentage gehonoreerde klachten	22%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	228	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Roermond

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank heeft een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Rechtbank Roermond kijkt alleen meer dan 10% af in negatieve zin bij de indicator “tevredenheid professionele klanten voer de motivering van de beslissing”. Dit heeft er toe geleid dat in extern overleg (o.a. klantenpanel handel en familie, balie-overleg straf) ook dit onderwerp is besproken. Vertegenwoordigers van de professionals in die panels zullen met hun achterban bespreken wat er volgens hen aan de motivering verbeterd zou kunnen worden. In een volgend overleg zal het resultaat hiervan met de rechtbank worden teruggekoppeld.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Alle door rechtbank Roermond gerealiseerde doorlooptijden die als kengetal worden aangemerkt blijven binnen de gestelde norm.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Tot en met 2006 was er nagenoeg geen EK-MK beleid vastgesteld. In het kader van de kwaliteitsimpuls heeft de rechtbank een doelstelling vastgelegd voor de sectoren straf en civiel. Er zijn inmiddels criteria ontwikkeld voor een EK dan wel MK-behandeling van een zaak om de kwaliteitsdoelstelling voor 2007 te kunnen realiseren. Over de realisatie in strafzaken kan nog worden opgemerkt dat de norm voor MK-strafzaken niet is gehaald omdat het Openbaar Ministerie (OM) onvoldoende MK-zaken heeft kunnen aanbrenge-

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

Er zijn meer vreemdelingenzaken afgedaan dan in de productie afspraak was voorzien door een instroom van bewaringszaken, die bij de prognose van de landelijke instroom en de verdeling daarvan over de rechtbanken voor rechtbank Roermond niet was voorzien. Bij belastingzaken is zelfs 50% meer geproduceerd dan de productie afspraak. Bij het opstellen van het jaarplan 2006 beschikte de rechtbank niet over voldoende referentiegegevens om een optimale prognose te maken. De hogere instroom van zaken heeft ook een hogere realisatie met zich meegebracht. Wel bleef de afhandeling van zaken nog achter bij de instroom, onder andere omdat de bezetting niet was afgestemd op deze onvoorziene instroom. Het aantal afgehandelde strafzaken lag onder de productie afspraak. De oorzaak hiervan lag in het niet kunnen aanleveren van het aantal in het convenant afgesproken zaken door het OM.

Dit is vast onderwerp van gesprek geweest in het maandelijks overleg met het OM, waarbij de aanlevering van zaken door rechtbank en OM strak gemonitord is.

De hogere realisatie bij kanton is veroorzaakt door een onverwachte instroom aan handelsrekenen ter zake nakosten en de nog steeds gestaag stijgende instroom van familierekenen, die een verhoogde uitstroom met zich mee hebben gebracht. De extra instroom van handelsrekenen is met regulier en niet regulier personeel weggewerkt. De verhoogde instroom van familierekenen is met de reguliere bezetting verwerkt.

Er zijn 11% meer bestuurszaken afgehandeld dan aangebracht werden. De rechtbank is er in geslaagd een deel van de in 2005 ontstane werkvoorraad in 2006 weg te werken.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden. Rechtbankbreed is de prijs per zaak lager dan de afspraak. In 2006 heeft de rechtbank een

project uitgevoerd ter reducering van de kosten (zie productiviteit).

De prijs per strafzaak lag wat hoger dan de afspraak. Dit werd veroorzaakt door de lage productiviteit bij de sector straf als gevolg van de geringe instroom van zaken (zie productiviteit).

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

Bij civiel, de vreemdelingenkamer (VK) en belasting was sprake van een hogere instroom van minder zware zaken als ook van eenvoudigere afdoening van zaken. Bij civiel-handel als effect van het compareren minder re- en dupliek, enquêtes etc., bij VK in verhouding veel bewaringen en bij belasting geen MK-waardige zaken. Bij civiel en kanton was de instroom van kortgedingzaken lager dan verwacht.

Voor straf geldt dat het niet instromen van het aantal verwachte nieuwe zaken (zowel EK als MK) een lagere gewogen productie heeft opgeleverd dan afgesproken.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De productiviteit voor de zaaksgroepen bestuur, VK en belasting mag voor rechtbank Roermond niet gescheiden van elkaar worden beoordeeld. De sector is zodanig georganiseerd dat er geen specifieke units voor de behandeling van die zaken zijn gecreëerd. De verwerking van zaken gebeurt vloeiend. Medewerkers zijn werkzaam in twee rechtsgebieden om de flexibiliteit te waarborgen en de kwetsbaarheid te verminderen.

In grote lijnen lagen de uurtarieven nog wat boven de landelijk vastgestelde norm. Voor 2007 is de bezetting nog meer afgestemd op de productieprognose. Naar verwachting zal de productiviteit in 2007 dan meer in overeenstemming zijn met de landelijke tarieven. Voor de vreemdelingenkamer moet worden opgemerkt dat rechtbank Roermond veel bewaringszaken heeft afgedaan. Deze leveren weinig gewogen productie, hoewel ze wel tijdrovend zijn.

De lage productiviteit bij straf is het gevolg van de lage instroom. De sector heeft hier op ingespeeld door in de loop van 2006 formatief te krimpen en door 91 EK-zaken voor rechtbank 's Hertogenbosch af te handelen.

In 2006 heeft de rechtbank een project uitgevoerd ter reducering van de kosten. Dit heeft o.a. geleid tot een rechtbankbrede verlaging van de formatie, wat mogelijk is geweest door efficiëntere werkwijzen en herinrichting van de takenpakketten van medewerkers. Ook is een besparing in de exploitatiekosten mogelijk geweest.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters ligt in de buurt van het landelijke gemiddelde, net iets daaronder. Roermond delegeert veel werkzaamheden van rechters naar (juridische) ondersteuning.

In verhouding doet rechtbank Roermond weinig zaken meervoudig af. Dit heeft zijn effect op het aantal rechters.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Het aanleveren van zaken aan rechtspraak.nl is ondergebracht bij sectorale commissies. Voor 2007 geven de sectoren hier nog meer aandacht aan, zodat verwacht mag worden dat het aantal aan te leveren zaken zal toenemen.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

In 2006 waren er vijf gegronde klachten t.o.v. vier in 2005. Een en ander is geen reden voor een verdere analyse.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	70%	> 75%	74%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	53%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	88%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	83%	> 70%	52%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	84%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	69%	> 70%	76%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	84%	> 85%	78%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	72%	> 80%	70%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	64%	> 70%	57%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	61%	> 50% ¹	59%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	52	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	5	9	9
Scheidingszaak	14	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	6	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	19	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	30	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	35	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	13	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	15	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	4	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	3	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	8	12	11
Familiezaak	6	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	5	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	7%	7%
Strafzaken	10%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	99%	100%	100%	99%
Bestuursrecht	98%	93%	111%	99%
Vreemdelingenkamer	121%	100%	100%	98%
Belastingrecht	150%	119%	88%	99%
Strafrecht	92%	97%	98%	99%
Kantonzaken	117%	104%	101%	100%
Totaal	111%	102%	101%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,5	95%	493	93%
Bestuursrecht	19,4	104%	1.166	100%
Vreemdelingenkamer	6,0	84%	428	73%
Belastingrecht	6,6	62%	510	105%
Strafrecht	4,9	92%	523	113%
Kantonzaken	1,3	91%	80	89%
Totaal	3,8	88%	254	88%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	86	95%	47	91%
Bestuursrecht	90	101%	50	96%
Vreemdelingenkamer	119	122%	57	98%
Belastingrecht	163	170%	49	87%
Strafrecht	163	130%	79	124%
Kantonzaken	98	97%	51	103%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	248	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	5,0%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	4,2%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,5%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage vrouwen	57%	64%
Percentage mannen	43%	36%
Tot en met 39 jaar	35%	45%
40 tot en met 49 jaar	36%	30%
50 tot en met 59 jaar	25%	20%
60 jaar en ouder	4%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	15	39
Percentage gehonoreerde klachten	33%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	123	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Rotterdam

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Rotterdam heeft in 2003 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Uit het klantwaarderingsonderzoek bleek dat 55% van de professionele partijen tevreden was over de motivering van de beslissing. De landelijk vastgestelde doelstelling is nu 65%. Het onderzoek is echter gedateerd; in die tijd lag de uitslag boven het landelijke gemiddelde.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De doorlooptijd handelszaak met verweer lag in 2006 boven het landelijke gemiddelde. De civiele sector is er de afgelopen jaren in geslaagd de werkvoorraad belangrijk terug te brengen.

Bovendien is door een actief rolbeleid het aantal zaken op de parkeerrol verminderd. Een en ander brengt mee dat relatief veel "oude" zaken zijn uitgestroomd. Waar deze doorlooptijd pas wordt gemeten bij uitstroom, heeft dit een tijdelijke verlenging van de doorlooptijd tot gevolg. Dit effect zal ook nog in 2007 merkbaar zijn. De doelstelling deze doorlooptijd ten opzichte van die in 2004 met 10% te bekorten is gehaald (bekorting met ruim 13%).

De gemiddelde doorlooptijd van de bestuurszaken is kort. De ambitie voor 2007 is om de doorlooptijd verder terug te brengen.

De gemiddelde duur van vreemdelingenzaken ligt circa 11 weken boven het landelijke gemiddelde. Een oorzaak is dat er veel zaken overgenomen zijn van andere rechtbanken. Daarnaast zijn zaken waarin prejudiciële vragen gesteld zijn, niet opgelegd. Hierdoor loopt de doorlooptijd ten onrechte door in de cijfers.

De verwachting is dat de doorlooptijd gaat dalen in 2007, omdat de rechtbank inloopt op de oude voorraad.

De strafzaken duren langer dan het landelijke gemiddelde. Dit heeft onder meer te maken met het grote aantal aanhoudingen. Gewerkt wordt

aan het verkorten van de doorlooptijden door o.a. het terugdringen van de aanhoudingen in samenwerking met het openbaar ministerie. Intern wordt gewerkt aan het verder delegeren van rekestaken in de voorbereiding van zittingen aan het secretariaat. Ook dit moet leiden tot minder aanhoudingen omdat gebreken in de dossiers eerder gesignaleerd worden en mogelijk voor de zitting gerepareerd kunnen worden. Tevens worden de processen bij het kabinet rechter commissaris onder de loep genomen. Bij de doorlooptijd van het uitwerken van vonnissen MK valt op te merken dat diverse megazaken (o.a. de bouwzaak) een negatief effect hebben op deze doorlooptijd. De behaalde resultaten in 2006 bij de handelszaken kanton (dertien weken gemiddeld), liggen iets boven de in het jaarplan opgenomen streefdoorlooptijd. Door een tijdelijk tekort in het secretariaat is de afdoeningstermijn minder sterk gedaald dan de doelstelling.

Doordat er relatief veel gezagszaken worden aangehouden vanwege door de Raad voor de Kinderbescherming in te stellen onderzoek, is de doorlooptijd van de kantonfamiliezaken (vijf en een halve week) langer dan het landelijke gemiddelde. De relatief lange doorlooptijd strafzaken bij kanton (ruim negen weken) heeft te maken met een verwerkingsachterstand bij zgn. gijzelingszaken, welke achterstand in 2006 werd verkleind.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in 1.2.3. In Rotterdam wordt elke zaak die MK-waardig is daadwerkelijk meervoudig afgedaan. Dat het MK-aandeel verzoekschriften en strafzaken beneden de landelijk vastgestelde norm ligt, is het gevolg van het aanbod van zaken. Bij de sector strafrecht is inmiddels een opleidingskamer geïntroduceerd waar zaken meervoudig worden behandeld teneinde onervaren rechters hierin op te leiden. De opleidingskamer leidt tot een stijging in het aantal MK-afdoeningen.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak

en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden. Het aantal afgehandelde zaken is hoger dan afgesproken. De instroom kon in grote lijnen verwerkt worden, waarbij de voorraad belastingzaken fors is teruggebracht.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgrijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakwaarde en van de uurtarieven. In 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden. De kosten per zaak waren gemiddeld lager dan de bestuursafspraken. Dit heeft te maken met een groter aandeel lichtere zaakstypen (zie gemiddelde zaakwaarde). Dat hield indirect ook een productiviteitsverlagend effect in (zie productiviteit).

Gemiddelde zaakwaarde (tabel 5)

De gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

De gemiddelde (genormeerde) tijd per zaak is lager dan de afspraak. Dit komt door een verhoudingsgewijs groter aantal lichter type afdoeningen, vooral akten en verklaringen, afdoeningen zonder uitspraak en overtredingen.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. Het gegeven dat er meer lichte zaken en minder zware zaken zijn uitgestroomd heeft een opwaarts effect op de minutentarieven gehad. De gewogen werklust bleef 7% onder de bestuursafspraken, terwijl de personeelscapaciteit daar niet zo maar

op aangepast kon worden. Toch bleef de realisatie in de meeste productgroepen (ruim) onder de landelijke tarieven. Uitzondering hierop zijn de productgroepen strafrecht en bestuur-regulier. Bestuurszaken moeten in samenhang gezien worden met de afhandeling vreemdelingenzaken en belastingzaken binnen een sector. Samen bezien ligt de productiviteit onder de landelijke norm. Bij strafrecht hangt de relatief lage productiviteit samen met de grote-stedenproblematiek (Amsterdam en Den Haag scoren vergelijkbaar met Rotterdam). Het eigen vermogen is in 2006 gestegen. Het financiële resultaat is bereikt door meerproductie en het niet volledig besteden van het toegekende budget.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters ligt net onder het landelijke gemiddelde. Dit wijst op een delegatiepatroon waarin relatief veel taken zijn gedelegeerd van de rechterlijk ambtenaren naar gerechtsambtenaren. De verschillen in het primaire proces per sector maken dat het aandeel in elke productgroep anders is.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden zijn te vinden in 1.5.1. De rechtbank heeft 4% aangeleverd van het totale aantal uitspraken dat is gepubliceerd op rechtspraak.nl. Het aantal aangeleverde Rotterdamse uitspraken als percentage van het totale aantal Rotterdamse uitspraken is lager dan landelijk gemiddeld. De rechtbank onderkent dit en heeft inmiddels maatregelen getroffen. De rechtbank wil zich op dat gebied kunnen meten met vergelijkbare gerechten. Als ondergrens voor plaatsing van uitspraken geldt met ingang van 2007 dat minimaal alle uitspraken die door de vaktijdschriften worden overgenomen op rechtspraak.nl verschijnen.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Het aantal klachten bedroeg 59, waarvan 14 gegrond waren. Het aantal gehonoreerde wrakingen was 5.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	82%	> 75%	72%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	41%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	83%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	76%	> 70%	55%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	70%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	80%	> 70%	70%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	85%	> 85%	70%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	78%	> 80%	68%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	68%	> 70%	56%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	55%	> 50% ¹	28%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	119	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	13	9	9
Scheidingszaak	20	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	10	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	25	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	34	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	41	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	21	14	14
Uitwerken MK-vonnis strafzaak voor hoger beroep	20	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	7	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	8	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	13	12	11
Familiezaak	6	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	9	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	3%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	8%	7%
Strafzaken	8%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	105%	100%	97%	99%
Bestuursrecht	91%	93%	97%	99%
Vreemdelingenkamer	101%	100%	102%	98%
Belastingrecht	248%	119%	154%	99%
Strafrecht	100%	97%	98%	99%
Kantonzaken	107%	104%	97%	100%
Totaal	106%	102%	98%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,0	95%	452	93%
Bestuursrecht	18,1	96%	1.180	103%
Vreemdelingenkamer	6,3	89%	412	93%
Belastingrecht	6,1	104%	343	97%
Strafrecht	4,8	80%	485	97%
Kantonzaken	1,4	89%	78	94%
Totaal	3,4	88%	224	93%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	87	97%	44	86%
Bestuursrecht	98	109%	55	105%
Vreemdelingenkamer	88	90%	59	101%
Belastingrecht	81	85%	49	88%
Strafrecht	146	116%	80	125%
Kantonzaken	96	95%	46	94%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	262	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	7,6%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,2%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,8%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	72%	64%
Percentage mannen	28%	36%
Tot en met 39 jaar	53%	45%
40 tot en met 49 jaar	26%	30%
50 tot en met 59 jaar	16%	20%
60 jaar en ouder	5%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	59	39
Percentage gehonoreerde klachten	24%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	5	0,8
Gepubliceerde uitspraken	562	333

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Utrecht

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Utrecht heeft in 2005 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

In 2006 hebben de sectoren de tevredenheid nader onderzocht met behulp van klantenpanels.

Zo wordt bijvoorbeeld gewerkt aan de verbetering van de wachtruimte voor de advocatuur.

Het totaalbeeld van de rechtbank naar aanleiding van het KWO 2005 is zeer positief; in de meeste gevallen lag de score in de buurt van de gestelde normen. Alleen de uitslag over de motivering van de beslissing lag onder de norm. In de opvolgende klantenpanels gaven bij alle sectoren de professionele partners te kennen dat zij rechtbank Utrecht tot de beste van het land vonden behoren. Op basis van het KWO en de klantenpanels wordt een aantal verbeteringen op het gebied van kwaliteit doorgevoerd.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De civiele procedures hebben een doorlooptijd op of onder de norm. De voorraad handelszaken loopt iets op en zal uiteindelijk een kleine vertraging laten zien. De workflow is onder controle en hier wordt, voor zover het rolreglement het toelaat, op gestuurd. De duur van de familieprocedures is opvallend versneld; de voorraad onderhanden werk is verkleind. Door afname van de instroom kon er een versnelling van 63 dagen worden gerealiseerd in de procedures bodemzaken bestuursrecht.

De kantonzaken werden in 2006 gemiddeld sneller afgedaan. Het succes wordt verklaard door het interne project verlaging doorlooptijd en door de dalende instroom. De procedureduur van strafzaken die door de meervoudige strafkamer zijn behandeld is circa twee weken langer dan het landelijke gemiddelde. Vanuit de kwaliteitsgedachte besteedt de strafsector veel tijd aan de motivering van de strafvonnissen.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

De verhouding EK/MK bij strafzaken wordt bepaald door de vraag van het OM.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

In totaal zijn 2% minder zaken afgedaan dan afgesproken voor het jaar 2006. De totale productie civiele zaken vreemdelingenzaken en belastingzaken was hoger dan de afspraken. Door een tegenvallende instroom kon de rechtbank de afspraken kantonzaken, bestuursrecht 'regulier' en strafzaken niet halen.

Ten opzichte van de instroom is 1% meer afgedaan; de hoeveelheid onderhanden werk is in lichte mate afgenomen. In sterke mate was dit het geval bij bestuurszaken, vreemdelingenzaken en belastingzaken.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De kosten per zaak voor de 'reguliere' bestuurszaken lagen weliswaar boven de afspraken, maar wanneer alle bestuurszaken in samenhang (vreemdelingenzaken en belastingzaken daarin begrepen) worden bekeken was dat niet het geval. De kosten per strafzaak en kantonzaak waren wel hoger dan afgesproken. Dit is het gevolg van een relatief lage productiviteit; zie voor de oorzaken verderop.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

De gemiddelde genormeerde werklust per zaak was enigszins (4%) lager dan in de bestuursafspraken was neergelegd.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

Voor een productiviteitsanalyse dienen de gerealiseerde uurtarieven rechters en ondersteuning in samenhang bekeken te worden. Dan lagen alleen de uurtarieven strafzaken en kantonzaken boven de landelijke norm. De mate van investering in kwaliteit bij de sector Straf en de productiedaling bij de sector Kanton zijn daarvan de oorzaak.

Bij de sector Straf bleek dat de zittingen zoals is afgesproken met het OM wel zijn gehouden, maar dat niet het aantal zaken is aangebracht. Bij kanton is een aantal kantonstrafzaken ingetrokken door het OM omdat het OM de zittingen niet kon vullen. Rechtbankbreed zijn door investeringen in kwaliteit de personele kosten gestegen. De kwaliteitsimpulsen, en daarmee de hogere personele kosten, zijn een bewuste keuze van de rechtbank Utrecht.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

De rechtbank Utrecht heeft met 3.5% ziekteverzuim bij rechters en 4.3% bij het (juridisch) ondersteunend personeel lage ziekteverzuimcijfers. Het gevoerde beleid daarop zal worden voortgezet. Door de kwaliteitsimpuls die is gegeven in 2006 is het aandeel rechters op het totale personeel toegenomen. Het is nu gelijk aan het landelijke gemiddelde.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

In 2006 behoorde de rechtbank Utrecht niet tot de meest publicerende rechtbanken op rechtspraak.nl. De rechtbank Utrecht wil in 2007 het aantal publicaties van uitspraken op rechtspraak.nl vergroten. Zo is er onder meer het plan om alle MK-zaken van de sector strafrecht te publiceren.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Er is in 2006 slechts 1 wrakingszaak binnengekomen. Deze zaak is inhoudelijk afgewezen. Ten opzichte van 2005 zijn iets meer klachten binnengekomen, maar het aantal gegronde klachten is afgenomen.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	76%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	46%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	53%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	70%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	72%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	71%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	75%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	58%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	39%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	65	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	8	9	9
Scheidingszaak	17	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	6	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	20	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	34	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	38	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	13	14	14
Uitwerken MK-vonnis strafzaak voor hoger beroep	20	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	5	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	9	12	11
Familiezaak	2	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	7	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	13%	7%
Strafzaken	9%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	100%	100%	98%	99%
Bestuursrecht	97%	93%	104%	99%
Vreemdelingenkamer	118%	100%	104%	98%
Belastingrecht	173%	119%	108%	99%
Strafrecht	95%	97%	99%	99%
Kantonzaken	96%	104%	102%	100%
Totaal	98%	102%	101%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,2	96%	496	101%
Bestuursrecht	19,0	100%	1.105	109%
Vreemdelingenkamer	5,5	85%	404	74%
Belastingrecht	7,8	67%	435	55%
Strafrecht	4,7	89%	528	108%
Kantonzaken	1,3	94%	85	115%
Totaal	3,6	96%	248	106%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	92	102%	47	92%
Bestuursrecht	72	80%	53	102%
Vreemdelingenkamer	97	99%	65	112%
Belastingrecht	67	69%	52	93%
Strafrecht	181	144%	78	122%
Kantonzaken	111	109%	52	106%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	257	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	2,9%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,5%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,3%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	23%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	77%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	68%	64%
Percentage mannen	32%	36%
Tot en met 39 jaar	49%	45%
40 tot en met 49 jaar	28%	30%
50 tot en met 59 jaar	18%	20%
60 jaar en ouder	5%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	55	39
Percentage gehonoreerde klachten	15%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	267	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Zutphen

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Zutphen heeft een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

De rechtbank scoort op nagenoeg alle onderliggende kengetallen boven of rond de geformuleerde landelijke doelstellingen. De rechtbank streeft naar een betere waardering voor het motiveren van vonnissen. In de eerste plaats in het project Promis II, dat ten doel heeft de motivering in strafvonnissen te verbeteren. Daarnaast zoekt de rechtbank via overleggen met de ketenpartners naar mogelijke verbetermaatregelen, die verder gaan dan alleen het motiveren van vonnissen.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

Nagenoeg alle zaakscategorieën kennen een doorlooptijd van rond het landelijk gemiddelde of daaronder. Vooral de duur civiele procedures is kort. In lijn daarmee is de tevredenheid van professionals en rechtzoekenden over de doorlooptijden. Deze ligt boven de landelijke doelstelling.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het MK aandeel bij de rechtbank is geringer dan de landelijke doelstelling. Het beleid bij de sectoren civiel en sector bestuursrecht is zoveel mogelijk zaken enkelvoudig te behandelen, tenzij de rechter zelf aangeeft de zaak meervoudig te willen behandelen. Wel zijn er andere kwaliteitsbevorderende maatregelen getroffen, zoals het meelezen van vonnissen.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie

(in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

Jarenlang lag de productie boven de gemaakte afspraken. In 2006 is het streven van de rechtbank om op totaalniveau meer in de buurt te komen van de productieafspraken geslaagd. Dit was in het jaarplan ingekaderd in het zoeken naar een betere balans tussen kwantiteit en kwaliteit. In 2006 is dan ook door de verschillende sectoren meer aandacht gegeven aan kwaliteitsbevordering.

Dit alles vond plaats zonder een onoverkomelijke voorraadtoename.

Omdat de instroom belastingzaken lager was dan verwacht is daar de productiedoelstelling niet gehaald.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgrijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

Behalve voor bestuursrechtzaken en vreemdelingenzaken was de gerealiseerde productprijs overal lager dan de afspraak. Dit was in grote lijnen het gevolg van een ten opzichte van de afspraak (veel) lichtere zaakssamenstelling (zie gemiddelde zaakswaarte).

Bij bestuursrechtelijke zaken en vreemdelingenzaken was de relatief hoge productprijs te wijten aan een relatief lage productiviteit (zie uurtarieven).

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

De gerealiseerde gemiddelde werklust per zaak lag zonder uitzondering voor alle productgroepen van de rechtbank onder de afspraak. Met andere woorden er werden verhoudingsgewijs lichtere zaken afgedaan. Met name het aantal MK-zaken bij civiele, bestuursrechtelijke en belastingzaken bleef ruim achter bij de verwachting en de afspraak. In de strafsector lag het aantal raadmaterzaken en afdoeningen zonder uitspraak relatief laag. Dit zijn zaken die verhoudingsgewijs weinig tijd kosten.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel*. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden. Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

In de sector bestuursrecht (productgroepen bestuur, VK en belasting) is in 2006 veel energie gestoken in het opleiden van medewerkers ten behoeve van de inzetbaarheid in de verschillende rechtsgebieden. Hierdoor en doordat de werklust (gewogen productie) onverwacht laag was is in 2006 minder geproduceerd met relatief veel medewerkers. Dit veroorzaakt voor een groot deel de hoge kosten per uur. Ook de opgelegde afkoop FPU speelt een rol bij het hoge tarief ondersteuning bestuursrecht regulier. Bij de productgroepen civiel en kanton is de productie gerealiseerd met minder mensen, zodat de kosten lager waren dan vooraf ingeschat. De productiviteit bij de productgroep straf was, als de uurtarieven samen worden bekeken, wat lager dan landelijk afgesproken, 254 zaken per FTE, in de buurt van het landelijke gemiddelde. Door een positief financieel resultaat groeide het eigen vermogen. Dat is 4,9% van de gemiddelde jaarlijkse baten.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op de totale hoeveelheid personeel is in Zutphen 22% Dat ligt net onder het landelijke gemiddelde van 23%.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden. Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

Rechtbank Zutphen heeft een actief beleid in het publiceren van uitspraken. De communicatie

afdeling, de persrechters en het gerechtshof bestuur attenderen de secretarissen en rechters voortdurend op de maatschappelijke relevantie. De afdeling Communicatie doet dit op basis van krantenartikelen, persbelangstelling bij zittingen en actieve benadering van de afdeling met vragen. In het rapport van de jury van de Rechtspraak.nl trofee valt te lezen dat Zutphen bijna tweemaal zoveel uitspraken publiceert als op grond van de omvang van het gerecht te verwachten viel.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

In het jaar 2006 zijn 32 schriftelijke klachten (klachtbrieven) binnengekomen. Het ging om 37 klachten, een daling ten opzichte van de 44 klachten in 2004. Van de klachten zijn er 6 gegrond bevonden. Enkele klachten hebben geleid tot maatregelen om de organisatie te verbeteren. Op de kantonlocatie Apeldoorn zal de balie van het gebouw veranderd worden.

Bij de afdeling familie van de sector civiel is een systeem ontwikkeld, waarbij een overzicht wordt gemaakt van de voorraad uit te spreken beschikkingen. Hieraan is een bewakingssysteem gekoppeld. Mede naar aanleiding van een klacht zijn in de sector bestuursrecht de werkprocessen aangepast om ervoor te zorgen dat tijdig na de zitting uitspraak kan worden gedaan. Indien het toch niet mogelijk blijkt om uitspraak te doen binnen de toepasselijke termijnen, stuurt de behandelend rechter een brief aan partijen waarin deze aangeeft wanneer wel uitspraak zal worden gedaan.

Naar aanleiding van een klacht wordt de afstelling van de toegang- en uitgangspoortjes van het gerechtshofgebouw te Zutphen nader bekeken.

De sector strafrecht en het OM hebben naar aanleiding van een klacht betere procedureafspraken gemaakt over extractvonnissen. De rechtbank zal vanaf 2007 bij gegronde klachten de rubricering van de behoorlijkheidswijzer van de Nationale ombudsman hanteren.

In 2006 heeft de klachtcoördinator meer dan veertien telefonisch contact met klagers opgenomen. In enkele gevallen waren klagers na informatie of uitleg over de klacht tevreden en hadden zij geen behoefte meer aan een formele afhandeling van de klacht. In 2007 zal, als het maar enigszins kan, telefonisch contact met de klagers gezocht worden.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	77%	> 75%	77%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	54%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	90%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	74%	> 70%	64%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	87%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	78%	> 70%	79%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	78%	> 85%	74%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	87%	> 80%	76%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	71%	> 70%	59%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	54%	> 50% ¹	53%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	64	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	5	9	9
Scheidingszaak	12	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	6	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	18	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	45	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	23	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	12	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	19	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	4	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	5	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	9	12	11
Familiezaak	2	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	5	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	1%	7%
Strafzaken	12%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	98%	100%	97%	99%
Bestuursrecht	98%	93%	100%	99%
Vreemdelingenkamer	87%	100%	106%	98%
Belastingrecht	47%	119%	69%	99%
Strafrecht	108%	97%	100%	99%
Kantonzaken	103%	104%	98%	100%
Totaal	101%	102%	98%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,7	95%	495	94%
Bestuursrecht	17,4	93%	1.409	123%
Vreemdelingenkamer	7,7	92%	630	117%
Belastingrecht	6,1	53%	589	75%
Strafrecht	5,6	93%	507	93%
Kantonzaken	1,4	91%	93	89%
Totaal	3,9	88%	280	95%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	82	92%	47	91%
Bestuursrecht	109	122%	73	139%
Vreemdelingenkamer	114	117%	72	123%
Belastingrecht	172	179%	74	133%
Strafrecht	125	100%	72	113%
Kantonzaken	94	93%	62	126%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	254	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,9%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	4,1%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	5,1%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
	%	%
Percentage vrouwen	61%	64%
Percentage mannen	39%	36%
Tot en met 39 jaar	38%	45%
40 tot en met 49 jaar	38%	30%
50 tot en met 59 jaar	20%	20%
60 jaar en ouder	3%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	37	39
Percentage gehonoreerde klachten	16%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	2	0,8
Gepubliceerde uitspraken	359	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Rechtbank Zwolle-Lelystad

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

De rechtbank Zwolle-Lelystad heeft in 2005 door Prisma een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. Er is geen onderzoek gedaan naar de waarderingen van rechtzoekenden. De tevredenheid van professionele partijen over een aantal kwaliteitsaspecten van het rechterlijk functioneren lag in alle gevallen rond de doelstelling of daarboven. De sector bestuur heeft aan de uitslagen van het klantwaarderingsonderzoek nader aandacht besteed door middel van een klantenpanel. Zo kan men gericht zoeken naar achtergronden van de uitkomsten. De civiele, kanton- en strafsector gaan in 2007 starten met klantenpanels.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De gerealiseerde doorlooptijden van handelszaken, kantonzaken en bestuurszaken waren duidelijk korter dan het landelijke gemiddelde. Alleen voor strafzaken waren de doorlooptijden aan de hoge kant. De strafsector werkt al aan verkorting van de doorlooptijden en met resultaat; de doorlooptijd van Meervoudige Kamer (MK) zaken is van ruim 5 maanden teruggelopen naar ruim 4 maanden (130 dagen). Er wordt gewerkt aan een verdere verkorting.

De gemiddelde doorlooptijd van bestuurszaken ligt met circa acht maanden onder het landelijke gemiddelde. Toch streeft de sector naar een verdere verkorting tot een gemiddelde doorlooptijd van circa zes maanden.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De productie-afpraak voor bestuurszaken en civiele zaken is niet gehaald, terwijl tegelijkertijd de voorraad wel toeneemt. Vooral door personele wisselingen is het niet mogelijk geweest de instroom zodanig af te doen dat de productie-afpraak gehaald werd.

Het aantal afgehandelde strafzaken lag boven de bestuursafpraak omdat het OM vooral enkelvoudige zaken (d.w.z. behandeling door één rechter) aanbracht. Daardoor konden met de beschikbare capaciteit meer zaken afgedaan worden. De relatief hoge productie kantonzaken werd veroorzaakt door een hogere instroom dan verwacht, vooral bij de vestiging Lelystad.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroepprijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gerealiseerde kosten per bestuursrechtzaak zijn aan de hoge kant. Personele wisselingen leidden tot productieverlies en productiviteitsverlies.

De kosten per strafzaak en kantonzaak waren relatief laag als gevolg van het afdoen van relatief veel lichtere zaken dan geprognosticeerd.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklast te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklast.

Bij de strafsector zijn er verhoudingsgewijs veel enkelvoudige zaken (d.w.z. behandeling door één rechter) afgedaan. Dit zijn relatief lichte zaken. Daardoor is de gemiddelde zaakswaarte relatief licht. Het is een gevolg van het aanbod van zaken.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. Bij vreemdelingenzaken was het gerealiseerde uurtarief voor rechters (RA) relatief laag en voor de ondersteuning (GA) relatief hoog. Dit is veroorzaakt door een relatief hoog delegatiepatroon, d.w.z. de sterke mate waarin rechters werk delegeren aan (juridisch) ondersteunend personeel.

Bij de sectoren bestuursrecht, civiel recht en strafrecht waren de ten opzichte van de landelijke tarieven aan de hoge kant. Dit werd onder meer veroorzaakt doordat er onverwacht relatief veel EK zaken waren.

Het relatief hoge ziekteverzuim ondersteunend personeel speelde ook een rol.

Het gerealiseerde ziekteverzuim van ondersteunend personeel was 6,5% en was daarmee hoger dan de norm van 6%. Ten opzichte van vorig jaar is er echter een verbetering te constateren. Het ziekteverzuim voor ondersteunend personeel was in 2005 nog 8,2%.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Achtergronden bij deze kengetallen zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De rechtbank Zwolle-Lelystad had in 2006 te maken met 6 gegronde klachten. Dit is laag t.o.v. het aantal zaken dat in Zwolle behandeld wordt. Er zijn in 2006 geen gehonoreerde wrakingen geweest.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	79%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	46%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	56%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	78%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	74%	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	73%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	75%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	62%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	42%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 2: gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken), uitgezonderd kort gedingen en verstekzaken

Type 1e aanlegzaak	rechtbank	gemiddelde alle rechtbanken	
	in weken	2005	2006
<i>Civiel recht</i>			
Handelszaak met verweer	61	82	75
Verzoekschriftprocedure handelszaak	9	9	9
Scheidingszaak	14	17	16
Verzoekschriftprocedure bij de kinderrechter	8	7	8
Overige familiezaak excl. BOPZ (b.v. adoptie)	20	22	22
<i>Bestuursrecht</i>			
Bodemzaak bestuursrecht	35	43	43
Vreemdelingenzaak (incl. voorlopige voorzieningen)	38	45	30
<i>Strafrecht</i>			
Strafzaak meervoudig behandeld = MK	19	14	14
Uitwerken MK-vonnissen strafzaak voor hoger beroep	19	17	18
Politierechterzaak (incl. economische)	7	5	5
Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	7	6	5
<i>Kantonzaken</i>			
Handelszaak met verweer	10	12	11
Familiezaak	2	4	4
Strafzaak bij kanton (overtreding)	6	8	6

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type 1e aanlegzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Verzoekschriftprocedure handelszaak	0%	5%
Bodemzaak bestuursrecht	5%	7%
Strafzaken	8%	15%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij rechtbanken	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	rechtbank	19 rb totaal	rechtbank	19 rb totaal
Civiel recht	102%	100%	93%	99%
Bestuursrecht	94%	93%	97%	99%
Vreemdelingenkamer	87%	100%	98%	98%
Belastingrecht	85%	119%	88%	99%
Strafrecht	110%	97%	102%	99%
Kantonzaken	115%	104%	101%	100%
Totaal	109%	102%	100%	99%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	8,6	98%	547	100%
Bestuursrecht	19,2	96%	1.324	123%
Vreemdelingenkamer	7,6	100%	480	99%
Belastingrecht	8,4	79%	364	73%
Strafrecht	4,5	78%	449	91%
Kantonzaken	1,4	88%	85	86%
Totaal	3,8	86%	262	91%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij rechtbanken	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
Civiel recht	106	117%	49	94%
Bestuursrecht	103	115%	57	110%
Vreemdelingenkamer	68	70%	62	106%
Belastingrecht	59	62%	37	66%
Strafrecht	147	117%	78	123%
Kantonzaken	106	105%	49	99%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit (zaken per FTE), eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Arbeidsproductiviteit	240	245
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,9%	4,9%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	1,7%	3,3%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	6,5%	5,1%

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage rechters op totaal personeel	22%	23%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	78%	77%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	rechtbank	19 rb totaal
Percentage vrouwen	73%	64%
Percentage mannen	27%	36%
Tot en met 39 jaar	48%	45%
40 tot en met 49 jaar	31%	30%
50 tot en met 59 jaar	18%	20%
60 jaar en ouder	3%	5%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	rechtbank	gemid. 19 rb ¹
Aantal klachten	28	39
Percentage gehonoreerde klachten	21%	19%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,8
Gepubliceerde uitspraken	296	

¹ Ongewogen gemiddelde over alle 19 rechtbanken

Kengetallen 2006 Centrale Raad van Beroep

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Dit kengetal is voor de Centrale Raad van Beroep (CRvB) nog niet beschikbaar. In 2007 zal de CRvB het eerste klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren.

Gerealiseerde doorlooptijden (tabel 2)

In hoofdstuk 1.2.2 is uitgebreid beschreven hoe een gemiddelde doorlooptijd als kengetal te bezien.

De duur van de bodemprocedures is in 2006 met 8 weken teruggebracht

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De productiedoelen voor het jaar 2006 richtten zich op het terugdringen van de werkvoorraad ouder dan 1,5 jaar. Bedoelde werkvoorraad is in het verslagjaar met 471 procedures teruggedrongen. Ten behoeve van het terugdringen van de gehele werkvoorraad is de formatie – deels op tijdelijke basis – in 2006 uitgebreid. Hierdoor kon worden bewerkstelligd dat de totale productie in 2006 wederom toenam en 6% boven de instroom uitkwam.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs en gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklust.

De gerealiseerde kosten per zaak en de tijd per zaak lagen rond de bestuursafpraak.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim

(tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Anders dan bij de gerechten en de hoven is het landelijke uurtarief van de CRvB op basis van het in het jaar 2001 gehouden tijdschrijffonderzoek bepaald en in de jaren daarna geïndexeerd. Voorts wordt opgemerkt dat gerechtsauditeurs van de Centrale Raad van Beroep in de kosten drukken op de kosten voor rechters, terwijl de productie onder die van de ondersteuning wordt gerekend.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De uurtarieven lagen onder de norm. Ten opzichte van het jaar 2005 is de arbeidsproductiviteit gelijk gebleven.

Naar verwachting (afhankelijk van de afrekening méérproductie) zal het maximaal eigen vermogen met 0,6% worden overschreden.

De ziekteverzuimpercentages zijn wederom enigszins gedaald.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Ten opzichte van het jaar 2005 is het aandeel rechters toegenomen tot 42% van het totale personeelsbestand.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

In het verslagjaar is 10 maal een verzoek tot wraking ingediend. Geen van de ingediende verzoeken tot wraking is gehonoreerd. In 2006 is geen beroep gedaan op de klachtenprocedure van de CRvB.

Tabel 2: Gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken)

Zaakstype	crvb 2005	crvb 2006
Bodemzaak bestuursrecht	87	79
Voorlopige voorziening	6	7

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

	productie t.o.v. afspraak %	productie t.o.v. instroom %
CRVB totaal	102%	106%

Tabel 5: gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak, 2006

	tijd per zaak		kosten per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
CRVB totaal	29	102%	1.997	97%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

	uurtarief rechters t.o.v. (%)		uurtarief ondersteuning t.o.v. (%)	
	euro	landelijk	euro	landelijk
CRVB totaal	152	93%	37	92%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	crvb 2006
Arbeidsproductiviteit	38
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	5,6%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,0%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,0%

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	crvb
Percentage rechters op totaal personeel	42%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	58%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	crvb %	hoven %
Percentage vrouwen	70%	55%
Percentage mannen	30%	45%
Tot en met 39 jaar	37%	35%
40 tot en met 49 jaar	28%	27%
50 tot en met 59 jaar	27%	29%
60 jaar en ouder	8%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	crvb
Aantal klachten	0
Percentage gegronde klachten	–
Aantal gehonoreerde wrakingen	0
Gepubliceerde uitspraken	4.147

Kengetallen 2006 College van Beroep voor het bedrijfsleven

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB) heeft weliswaar in 2004 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren, maar de uitkomsten zijn niet terug te herleiden naar de gevraagde kengetallen.

Uit het rapport van het klantwaarderingsonderzoek 2004 College van Beroep voor het bedrijfsleven blijkt dat men over het algemeen tevreden tot zeer tevreden is over het CBB en dat het cijfer dat de geïnterviewden aan het CBB toekennen ligt tussen de 8 en 9. Op pagina 5 van dit rapport is onder meer aangegeven dat het CBB een praktische organisatie is die zich flexibel opstelt binnen de vigerende kaders. Het CBB stelt de uitkomsten van het klantwaarderingsonderzoek gaarne ter beschikking van belangstellenden.

Productie (tabel 4), productiviteit (tabel 5), eigen vermogen en ziekteverzuim (tabel 6)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklast.

De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden. Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

Er zijn meer zaken afgedaan dan er instroomden. Het College kon in het verleden uitgaan van een vrij constant – behoorlijk groot – aandeel in de totale uitstroom van betrekkelijk eenvoudig te verwerken zaken. De instroom bleef ongeveer gelijk aan de instroom over 2005 maar het aandeel van betrekkelijk eenvoudig te verwerken zaken is in de loop van de jaren minder geworden. Er moesten relatief meer zaken op zitting worden behandeld, waardoor meer werk moet worden

verzet. Daar komt bij dat de zaken die op zitting worden behandeld nog steeds omvangrijker en complexer worden. Met name marktgerelateerde zaken vragen veel tijd.

De totale uitstroom bedroeg 1002 zaken. Aan de bestuursafpraak van 1250 zaken is derhalve op zichzelf niet voldaan. Dit is evenwel niet zeer verwonderlijk nu het percentage zaken dat na binnenkomst ter zitting moet worden behandeld – en dus niet op andere wijze kan worden afgedaan – in de loop der jaren – mede onder invloed van de toename van het aantal hoger beroepszaken – is gestegen. De cijfers met betrekking tot de afgelopen jaren weerspiegelen deze tendens.

Door bovenbeschreven omstandigheden lagen de gerealiseerde uurtarieven, de tijd per zaak en de kosten per zaak boven de bestuursafpraak. Het College heeft 2006 afgesloten met een negatief resultaat dat uit de eigen middelen was op te vangen en aldus nog een deel eigen vermogen resteert.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Ondanks een niet-bewust gevoerd diversiteitbeleid is een hoog aantal vrouwen werkzaam bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Publicatie uitspraken (tabel 10)

Gerechten leveren aan rechtspraak.nl uitspraken die ze waard achten gepubliceerd te worden.

Dit kengetal zegt iets over de mate waarin dit gebeurt. Achtergronden bij het kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

De uitspraken die op rechtspraak.nl gezet worden, zijn de uitspraken na zittingen en/of bestaan uit een cluster.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Het aantal klachten in 2006 was 1. Deze klacht werd ongegrond verklaard, omdat na herhaalde-lijke verzoeken om uitleg bij deze klacht geen schriftelijke toelichting is ontvangen.

Tabel 2: Gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden (in weken)

Zaakstype	cbb 2005	cbb 2006
Bodemzaak bestuursrecht	67	69
Voorlopige voorziening	8	5

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

	productie %	t.o.v. afspraak %	productie %	t.o.v. instroom %
CBB totaal	80%		104%	

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak, 2006

	tijd per zaak		kosten per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
CBB totaal	28	119%	3.877	127%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

	uurtarief rechters		uurtarief ondersteuning	
	euro	t.o.v. (%) landelijk	euro	t.o.v. (%) landelijk
CBB totaal	145	105%	128	109%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	cbb 2006
Arbeidsproductiviteit	20
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	0,4%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	1,6%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	6,0%

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	cbb
Percentage rechters op totaal personeel	57%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	43%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	cbb %	hoven %
Percentage vrouwen	59%	55%
Percentage mannen	41%	45%
Tot en met 39 jaar	38%	35%
40 tot en met 49 jaar	33%	27%
50 tot en met 59 jaar	27%	29%
60 jaar en ouder	2%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	cbb
Aantal klachten	1
Percentage gegronde klachten	0
Aantal gehonoreerde wrakingen	0
Gepubliceerde uitspraken	529

Kengetallen 2006 Gerechtshof Amsterdam

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Het gerechtshof Amsterdam heeft in de periode november 2003 tot februari 2004 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. Gezien het feit dat resultaten van het KWO gedateerd zijn, is het voor het gerechtshof onmogelijk om een nadere analyse op de verschillen met de normen uit te voeren. Dit zou inhouden dat na een nadere analyse, een aanvullend onderzoek dient plaats te vinden. De verwachting is dat het gerechtshof in de jaarverantwoording 2007, deze informatie wel kan leveren aangezien in dat jaar opnieuw een KWO wordt uitgevoerd.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het aandeel verzoekschriftprocedures familie zaken dat door de meervoudige kamer werd behandeld was 86%. Uitgangspunt van de familiesector blijft dat het gewenst is dat de zaken meervoudig worden behandeld. Dit onder meer uit het oogpunt van kwaliteit van de uitspraken. De familiesector maakt in sommige gevallen uit efficiencyoverwegingen gebruik van de wet die de mogelijkheid biedt om bepaalde, zeer eenvoudige financiële zaken, enkelvoudig af te doen.

Van de belastingzaken is 51% door de meervoudige kamer behandeld. Dit is een significante afwijking van de norm van 75%. Deze norm is gebaseerd op de situatie dat de belastingsectoren van de gerechtshoven fungeren als tweede instantie en uitsluitend hoger beroepzaken behandelen. Binnen de sector belastingrecht is echter nog een werkvoorraad van eerste aanlegzaken aanwezig, die voor een groter gedeelte dan 25% uit EK zaken bestaat. Gedurende 2006 is een deel van de zaken uit deze werkvoorraad afgedaan. In combinatie met een achterblijvende instroom (en daarmee ook uitstroom) van hoger beroepzaken levert dit een afdoeningspercentage MK van 51% op.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip *werklast*.

Het gerechtshof Amsterdam heeft minder zaken afgedaan dan vastgelegd in de bestuursafpraak 2006. De afhandeling van strafzaken en belastingzaken bleef sterk achter bij de afspraak.

Bij de belastingzaken is de achterliggende oorzaak gelegen in de overgang van het behandelen van zaken in eerste- naar tweede aanleg en de nog niet goed op gang gekomen instroom uit de eerste lijn. Bij strafzaken bleef de instroom van zwaardere strafzaken bij de meervoudige kamers achter bij de verwachting, door onder andere de afname van het aantal hoge beroepen en omdat de achterstanden reeds waren weggewerkt.

Er zijn in totaal 12% meer zaken afgehandeld dan dat er ingestroomd zijn. Dit wordt met name veroorzaakt door de tegenvallende instroom bij de strafsector, de belastingsector en de handelssector. In de handelssector is dit het gevolg van een dalende instroom voor het eerst sinds jaren. Dit is deels te verklaren door een geleidelijke afname van het aantal rekestzaken, omdat met ingang van 1 juli 2006 de appellaten in handelszaken (zowel dagvaardings- als rekestzaken) van vonnissen en beschikkingen vanaf die datum van de rechtbank Utrecht zijn overgegaan naar het Gerechtshof Arnhem. In rekestzaken werkt dit eerder door dan in dagvaardingszaken. Daarnaast lijkt landelijk het aantal instromende dagvaardingszaken minder te worden.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gerealiseerde kosten per belastingzaak en strafzaak lagen boven de afspraak. Dit houdt eveneens verband met de relatief lage uitstroom in deze productgroepen. De gerealiseerde kosten voor civiele zaken was juist 7% lager dan de afspraak.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklust te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip *werklast*.

Het gerealiseerde gemiddelde aantal uren per zaak was in totaal 12% lager dan het aantal uren dat volgt uit de bestuursafspraken. Voor de productgroepen belasting en straf wordt het verschil met de bestuursafpraak veroorzaakt door de lagere uitstroom in aantallen in combinatie met de afdoeningcategorie van deze zaken.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De gerealiseerde uurtarieven waren vrijwel allemaal hoger dan de landelijke norm en lagen in totaal ook boven de afspraak. De oorzaak hiervan is vooral gelegen in de samenhang van de relatief lage uitstroom (aantallen) belastingzaken en strafzaken, wat te maken had met de tegenvallende instroom. Daardoor was de arbeidsproductiviteit eveneens aan de lage kant ten opzichte van het gemiddelde bij de hoven.

Het gerechtshof sluit het jaar 2006 af met 5,6% eigen vermogen. In het wettelijke verslag zijn diverse verklaringen opgenomen voor dit positieve resultaat. Samengevat komt het batige saldo door meevallende exploitatiekosten en meer detacheringen dan vooraf werden verwacht. Het percentage ziekteverzuim was voor rechters 3,5% en voor (juridisch) ondersteunend personeel 7,7%. Het relatief hoge percentage ziekteverzuim GA wordt veroorzaakt doordat binnen het gerechtshof in 2006 een, meer dan gemiddeld, aantal medewerkers langdurig ziek is geweest.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel was bij het gerechtshof Amsterdam aanzienlijk lager dan het landelijke gemiddelde bij de hoven.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (% tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	75%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	40%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	49%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	79%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	–	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	64%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	60%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	40%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	26%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type appelzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Dagvaardingszaak (handelszaak) met verweer	100%	100%
Verzoekschriftprocedure	86%	100%
Bodemzaak belastingrecht	51%	75%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	gerechtshof %	boven totaal %	gerechtshof %	boven totaal %
Civiel recht	103%	99%	110%	100%
Belastingrecht	85%	87%	200%	228%
Strafrecht	86%	92%	107%	104%
Totaal	90%	93%	112%	108%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	33,7	98%	2.467	93%
Belastingrecht	20,2	85%	2.296	111%
Strafrecht	6,7	63%	880	115%
Totaal	15,5	88%	1.444	107%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	uurtarief rechters t.o.v. (%) landelijk		uurtarief ondersteuning t.o.v. (%) landelijk	
	euro		euro	
Civiel recht	88	91%	60	116%
Belastingrecht	131	142%	98	181%
Strafrecht	175	158%	106	186%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Arbeidsproductiviteit	47	55
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	5,6%	5,5%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,5%	2,7%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	7,7%	4,9%

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	gerechtshof	hoven totaal
Percentage rechters op totaal personeel	30%	35%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	70%	65%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	gerechtshof %	hoven totaal %
Percentage vrouwen	60%	55%
Percentage mannen	40%	45%
Tot en met 39 jaar	35%	35%
40 tot en met 49 jaar	27%	27%
50 tot en met 59 jaar	26%	29%
60 jaar en ouder	12%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Aantal klachten	16	16
Percentage gegronde klachten	19%	15%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,2
Gepubliceerde uitspraken	568	

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Kengetallen 2006 Gerechtshof Arnhem

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Het gerechtshof Arnhem heeft in 2003 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. Het KWO 2003 had een betrekkelijke waarde en dat werd veroorzaakt door de lage respons, de vraagstelling en de 'belevingsfactor' van de antwoorden.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het aandeel door de meervoudige kamer afgehandelde belastingzaken lag beneden de norm. De norm is echter gebaseerd op de behandeling van uitsluitend hoger beroepszaken, terwijl het hof Arnhem ook nog een aantal 1e aanlegzaken heeft afgedaan die nog in voorraad lagen.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

Het totaal afgehandelde zaken lag enigszins boven de afspraak en ruim boven de instroom.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs en gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gerealiseerde kosten per zaak waren in totaal vrijwel gelijk aan de afspraak en de werklast per zaak was enigszins lager dan de afspraak.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. Bij de productiviteitsanalyse dienen de gerealiseerde uurtarieven rechters en ondersteuning in samenhang bekeken te worden. Zo gezien waren de uurtarieven in de belastingsector hoog ten opzichte van de landelijke norm. De belangrijkste reden lag in de ten opzichte van de afspraak geringe werklast per zaak. De geringe nieuwe instroom zware hoger beroepszaken en de zwaarte van de resterende oude 1e aanlegzaken vormen daarvoor onder meer een verklaring. De arbeidsproductiviteit kwam boven het landelijke gemiddelde van de hoven uit. Het eigen vermogen bedraagt nu 6,9% van de gemiddelde omzet van 2005 en 2006. Het ziekteverzuim bij rechters (2,3%) en bij het (juridisch) ondersteunend personeel (2,5%) was lager dan het landelijk gemiddelde bij de hoven.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeelsbestand is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde bij de hoven.

Klachten en wrakingen (tabel 10)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.1

Het aantal klachten is gedaald van 28 naar 23. Zowel het aantal (8) als het percentage gegronde klachten is weliswaar toegenomen, maar is niet verontrustend.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (% tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	76%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	49%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	48%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	67%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	–	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	60%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	69%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	57%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	37%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type appelzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Dagvaardingszaak (handelszaak) met verweer	100%	100%
Verzoekschriftprocedure	100%	100%
Bodemzaak belastingrecht	54%	75%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	gerechtshof %	boven totaal %	gerechtshof %	boven totaal %
Civiel recht	101%	99%	96%	100%
Belastingrecht	121%	87%	191%	228%
Strafrecht	99%	92%	106%	104%
Totaal	101%	93%	108%	108%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	35,0	101%	2.696	96%
Belastingrecht	19,2	70%	2.196	79%
Strafrecht	11,0	93%	831	103%
Totaal	16,8	94%	1.343	98%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	uurtarief rechters t.o.v. (%) landelijk		uurtarief ondersteuning t.o.v. (%) landelijk	
	euro	landelijk	euro	landelijk
Civiel recht	109	112%	50	98%
Belastingrecht	143	155%	87	162%
Strafrecht	97	88%	61	107%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Arbeidsproductiviteit	60	55
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	6,9%	5,5%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,3%	2,7%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	2,5%	4,9%

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	gerechtshof	hoven totaal
Percentage rechters op totaal personeel	36%	35%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	64%	65%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	gerechtshof %	hoven totaal %
Percentage vrouwen	53%	55%
Percentage mannen	47%	45%
Tot en met 39 jaar	35%	35%
40 tot en met 49 jaar	26%	27%
50 tot en met 59 jaar	33%	29%
60 jaar en ouder	6%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Aantal klachten	23	16
Percentage gegronde klachten	30%	15%
Aantal gehonoreerde wrakingen	1	0,2
Gepubliceerde uitspraken	645	

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Kengetallen 2006 Gerechtshof 's-Gravenhage

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Het gerechtshof 's-Gravenhage heeft in 2004 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. In vrijwel alle gevallen lagen de uitkomsten rond de norm of daarboven.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het aandeel MK zaken in de belastingsector wijkt af van de norm, omdat er in 2006 nog 1e lijnszaken zijn afgedaan. De norm voor het MK aandeel is uitsluitend bedoeld voor appelzaken.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

De sterke voorraadafbouw van de belastingsector wordt veroorzaakt door het wegwerken van de 'oude' voorraad 1e lijnszaken, die nu niet meer bij het hof instromen én door achterblijvende instroom van hoger beroepzaken ten opzichte van de prognose.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroep-prijs en gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklast te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklast.

De kosten per zaak wijken niet substantieel af van de bestuursafpraak. Er zijn veel lichtere belastingzaken en strafzaken afgedaan, wat terug te zien is in de gemiddelde zaakswaarte.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel*. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden. Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar.

De productiviteit voor civiele zaken ligt rond de landelijke norm, wanneer de uurtarieven voor rechters en (juridische) ondersteuning in samenhang worden gezien. Dat het uurtarief rechters boven het landelijke uurtarief uitkomt en dat van de ondersteuning daaronder wordt vooral veroorzaakt door het relatief lage aantal rechters (fte's) en hoge aantal fte's ondersteuning binnen de civiele sectoren van het hof 's-Gravenhage en de daaruit volgende kosten. Tevens worden door de lagere realisatie bij de bijzondere kamers, minder kosten doorbelast naar de productgroep Bijzondere Kamers en komen deze kosten ten laste van de productie 'gewone' civiele zaken.

De gerealiseerde uurtarieven voor de afhandeling van belastingzaken zijn hoger dan de landelijke. Er zijn veel lichtere zaken afgedaan. Hierdoor drukken de kosten van de belastingsector op minder gewogen minuten, waardoor de gerealiseerde tarieven hoger zijn.

De hoge uurtariefrentarieven voor de afhandeling van strafzaken worden veroorzaakt door:

- lagere gewogen productie (werklast) dan opgenomen in de bestuursafpraak 2006
- lagere realisatie van megazaken, waardoor de kosten van de formatie in veel mindere mate worden doorbelast naar de productgroep Megazaken en daardoor ten laste van de productie gewone strafzaken komen
- relatief hogere inzet fte's rechters en de daaruit volgende hogere kosten

Vanwege het positieve resultaat, dat het hof in 2006 heeft behaald, is er een daling in de product-groeprijzen zichtbaar.

Het hof heeft ultimo 2006 te maken gehad met twee onvoorziene meevallers:

- de begroting van de gemeenschappelijke dienst is niet geheel uitgeput
- compensatie van de Raad van Discipline

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het hof 's-Gravenhage heeft in alle sectoren relatief meer rechters in dienst. Tevens is dit zichtbaar in de uurtarieven, die gecompenseerd worden door lagere tarieven voor (juridische) ondersteuning. Dit is al jaren een bewust kwaliteitsbeleid van het bestuur van het hof.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (% tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	79%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	51%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	62%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	73%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	–	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	67%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	67%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	56%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	19%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type appelzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Dagvaardingszaak (handelszaak) met verweer	100%	100%
Verzoekschriftprocedure	100%	100%
Bodemzaak belastingrecht	52%	75%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	gerechtshof %	boven totaal %	gerechtshof %	boven totaal %
Civiel recht	96%	99%	95%	100%
Belastingrecht	102%	87%	259%	228%
Strafrecht	96%	92%	104%	104%
Totaal	96%	93%	105%	108%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarte (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	34,3	98%	2.475	102%
Belastingrecht	18,8	75%	2.145	91%
Strafrecht	8,8	87%	828	104%
Totaal	15,1	91%	1.276	102%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	uurtarief rechters t.o.v. (%) landelijk		uurtarief ondersteuning t.o.v. (%) landelijk	
	euro		euro	
Civiel recht	110	113%	42	81%
Belastingrecht	146	159%	85	157%
Strafrecht	134	121%	69	120%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Arbeidsproductiviteit	65	55
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	6,4%	5,5%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	1,9%	2,7%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	4,4%	4,9%

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	gerechtshof	hoven totaal
Percentage rechters op totaal personeel	38%	35%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	62%	65%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	gerechtshof %	hoven totaal %
Percentage vrouwen	51%	55%
Percentage mannen	49%	45%
Tot en met 39 jaar	34%	35%
40 tot en met 49 jaar	22%	27%
50 tot en met 59 jaar	31%	29%
60 jaar en ouder	13%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Aantal klachten	14	16
Percentage gegronde klachten	21%	15%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,2
Gepubliceerde uitspraken	704	

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Kengetallen 2006 Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in de periode november 2001 tot februari 2002 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

In 2002 zijn de bevindingen binnen het gerechtshof bestuur besproken en is een aantal verbeteracties in gang gezet en uitgevoerd. Gezien het feit dat resultaten van het KWO gedateerd zijn, is het voor het gerechtshof onmogelijk om een nadere analyse op de verschillen met de normen uit te voeren. Dit zou inhouden dat na een nadere analyse, een aanvullend onderzoek dient plaats te vinden. In de eerste helft van 2007 zal het gerechtshof opnieuw een KWO uit (laten) voeren.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3.

Het aandeel belastingzaken dat door de meervoudige kamer is afgedaan lag onder de landelijke norm. Deze norm is bedoeld voor de behandeling van hoger beroepzaken. Binnen de sector belastingrecht is echter nog een werkvoorraad van eerste aanlegzaken aanwezig, die voor een groter gedeelte dan 25% uit EK zaken bestaat. Gedurende 2006 is een deel van de zaken uit deze werkvoorraad afgedaan. In combinatie met een achterblijvende instroom (en daarmee ook uitstroom) van hoger beroepzaken levert dit een lager MK aandeel op dan de norm.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak en t.o.v. de instroom (tabel 4)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip *werklast*.

Het hof 's-Hertogenbosch heeft 9% minder zaken afgedaan dan vastgelegd in de bestuursafpraak 2006. De oorzaak hiervan is gelegen in de lage uitstroompercentages van de productgroepen belasting en straf. Voor de productgroep belasting is de achterliggende oorzaak gelegen in de overgang van het behandelen van zaken in eerste- naar tweede aanleg. Voor de productgroep straf geldt dat de lage uitstroom het gevolg is van een hoog aanhoudingspercentage in de eerste maanden van 2006, gecombineerd met het feit dat minder zaken per zitting zijn aangebracht dan begroot. Het hof heeft 14% meer zaken afgedaan dan dat er ingestroomd zijn. Dit wordt met name veroorzaakt door de tegenvallende instroom bij de productgroep belasting en het wegwerken van de werkvoorraad eerste aanlegzaken aldaar.

Kosten per zaak of gerealiseerde productgroepprijs (tabel 5)

Het gaat om de gemiddelde gerealiseerde kosten per zaak. Variaties in kosten per zaak zijn in eerste instantie het gevolg van de zaakswaarte en van de uurtarieven. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden.

De gemiddelde productgroepprijs voor het gerechtshof in totaal lag boven de bestuursafpraak. De verschillen zijn per productgroep wisselend. De productgroepprijs civiel lag onder de afgesproken prijs, terwijl de prijzen van de productgroepen belasting en straf boven de afgesproken prijs lagen. Dit houdt verband met de relatief lage uitstroom in deze productgroepen (zie hierboven), terwijl de gemaakte kosten gelijk waren aan of hoger waren dan de begrote kosten.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 5)

De gemiddelde zaakswaarte (tijd per zaak) van een productgroep is berekend door de totale genormeerde werklast te delen door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.3 is een nadere uitleg te vinden.

Het gerealiseerde gemiddelde aantal uren per zaak voor het gerechtshof in totaal was lager dan het aantal uren dat volgt uit de bestuursafspraken. Dit is te herleiden tot de productgroep civiel. Daar zijn relatief meer zaken uit lichte zaakscategorieën afgedaan dan in de bestuursafpraak was voorzien.

Productiviteit, eigen vermogen en ziekteverzuim (tabellen 6 en 7)

De productiviteit is uitgedrukt in *gerealiseerde uurtarieven* voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de *arbeidsproductiviteit*. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. De gerealiseerde uurtarieven lagen voor belastingzaken en strafzaken boven de landelijke norm. De oorzaak hiervan is vooral gelegen in de relatief lage uitstroom in de productgroepen belasting en straf (zie hierboven).

De arbeidsproductiviteit lag rond het landelijke gemiddelde. In 2006 is een meer dan gemiddeld aantal medewerkers bij de (juridische) ondersteuning langdurig ziek geweest.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeel lag rond het landelijke gemiddelde.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (% tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	65%	> 75%	78%	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	43%	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	81%	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	51%	> 70%	54%	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	68%	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	58%	> 70%	-	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	73%	> 85%	64%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	73%	> 80%	65%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	61%	> 70%	49%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	23%	> 50% ¹	18%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type appelzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Dagvaardingszaak (handelszaak) met verweer	100%	100%
Verzoekschriftprocedure	100%	100%
Bodemzaak belastingrecht	37%	75%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	gerechtshof %	boven totaal %	gerechtshof %	boven totaal %
Civiel recht	106%	99%	103%	100%
Belastingrecht	73%	87%	305%	228%
Strafrecht	90%	92%	106%	104%
Totaal	91%	93%	114%	108%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	32,7	85%	2.474	85%
Belastingrecht	19,7	108%	1.945	141%
Strafrecht	10,8	96%	954	114%
Totaal	17,8	95%	1.489	106%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	uurtarief rechters t.o.v. (%) landelijk		uurtarief ondersteuning t.o.v. (%) landelijk	
	euro	landelijk	euro	landelijk
Civiel recht	103	106%	52	101%
Belastingrecht	124	135%	77	143%
Strafrecht	124	113%	63	111%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Arbeidsproductiviteit	53	55
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,6%	5,5%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	2,2%	2,7%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	6,5%	4,9%

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	gerechtshof	hoven totaal
Percentage rechters op totaal personeel	36%	35%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	64%	65%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	gerechtshof %	hoven totaal %
Percentage vrouwen	51%	55%
Percentage mannen	49%	45%
Tot en met 39 jaar	30%	35%
40 tot en met 49 jaar	28%	27%
50 tot en met 59 jaar	32%	29%
60 jaar en ouder	10%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Aantal klachten	21	16
Percentage gegronde klachten	5%	15%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,2
Gepubliceerde uitspraken	833	

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Kengetallen 2006 Gerechtshof Leeuwarden

Tevredenheid rechtzoekenden en professionele partijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen. Het gerechtshof Leeuwarden heeft in 2003 een beperkt klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals officieren van justitie en advocaten). Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten. De uitslagen liggen rond de norm of erboven, behalve voor de doorlooptijd van zaken. Het percentage respondenten dat aangaf tevreden of zeer tevreden te zijn over de doorlooptijd van zaken was 24%. Bij deze uitkomst is het van belang te weten dat daarnaast 43% aangaf noch tevreden noch ontevreden te zijn. Doorlooptijden zijn een belangrijk onderdeel geworden van de managementrapportage waardoor de bewustwording daarover sterk is toegenomen. Daarnaast is er in de familiector door middel van een werkgroep specifieke aandacht besteed aan dit onderwerp. Tevens is gekeken naar de definitie van doorlooptijden en de verwerking van doorlooptijden in de geautomatiseerde systemen omdat de gegevens niet voldoende betrouwbaar waren. Door meer inzicht te krijgen in de doorlooptijden en het bespreekbaar maken hiervan en het beter bewaken van de termijnen is de verwachting dat de doorlooptijden bekort worden. Het klantwaarderingsonderzoek is inmiddels gedateerd. Het volgende klantwaarderingsonderzoek zal waarschijnlijk in 2007 plaatsvinden waardoor het hof Leeuwarden eind 2007 over meer recente gegevens zal beschikken.

Aandeel MK-zaken (tabel 3)

Het aandeel MK-zaken geeft weer hoeveel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Achtergronden bij dit kengetal zijn te vinden in hoofdstuk 1.2.3. De aandelen MK zaken liggen op of rond de norm.

Productie (tabel 4), kosten en tijd per zaak (tabel 5), productiviteit, eigen vermogen (tabel 6 en 7)

In tabel 4 is weergegeven de gerealiseerde productie (in aantal zaken) als percentage van de bestuursafpraak en als percentage van het aantal ingestroomde zaken. In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden, met name van het begrip werklast. In hoofdstuk 1.3.2 is een nadere uitleg te vinden van het begrip kosten per zaak en. In hoofdstuk 1.3.3 van de gemiddelde tijd per zaak. De productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven voor rechters en voor ondersteunend personeel. Deze worden vergeleken met de landelijk afgesproken uurtarieven, die als de norm zijn te beschouwen. De uurtarieven geven een indicatie van de productiviteit; een relatief laag uurtarief voor beide groepen medewerkers is een indicatie voor een relatief hoge productiviteit. In hoofdstuk 1.3.4 is een nadere uitleg te vinden.

Een derde productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is het aantal afgehandelde zaken gedeeld door het gemiddelde aantal FTE's in een jaar. Het aantal afgehandelde zaken was geringer dan de bestuursafpraak en totaal gezien vrijwel gelijk aan de instroom. De kosten per zaak lagen boven de afspraak en de productiviteit was lager dan de vastgestelde norm.

De ressortelijke herindeling heeft tot het gevolg gehad dat het gerechtshof Leeuwarden in 2006 te maken heeft gehad met een toename van het aantal ingestroomde en uitgestroomde zaken. Bij het opstellen van het jaarplan is van een productieplanning uitgegaan die zoveel mogelijk rekening hield met deze toename. Een gevolg van de hogere instroom van zaken was dat er meer personeel ingezet moest worden om de achterstanden niet te ver te doen oplopen. In het jaarplan 2006 werd uitgegaan van een bezetting die de toename van het aantal zaken kon opvangen. Per 1 januari bleek dat de bezetting nog niet op peil was. Pas in de loop van 2006 is de gewenste bezetting bereikt maar voordat de nieuwe medewerkers volledig ingewerkt en dus 100% productief waren zou er nog wat tijd overheen gaan. Wat betreft de productie en de daarmee samenhangende kosten betekende dit dat de productie achterbleef bij de planning maar dat de kosten ook lager waren dan gepland. Deze ontwikkeling is medio 2006 met de Raad voor de Rechtspraak besproken waarbij ook

aan de orde is geweest de vraag of het jaarplan 2006 bijgesteld moest worden. Uiteindelijk is besloten vast te houden aan het oorspronkelijke jaarplan. De laatste 4 maanden van 2006 hebben een aanzienlijke productiestijging laten zien. De geplande uitstroom zoals opgenomen in het jaarplan 2006 is weliswaar niet gehaald maar daartegenover staat een kostenresultaat dat positief is. Daarnaast is er met de Raad overeengekomen dat er een budget van 200.000,- euro zou worden toegekend ter compensatie van de frictiekosten. Uiteindelijk is het resultaat over 2006 positief. Per 1 januari 2007 is daarmee het eigen vermogen gestegen van 2% naar 4,5% van de omzet. Een positief resultaat derhalve dat vooral tot stand is gekomen door een hoge productiviteit in de laatste 4 maanden van het jaar, doordat er minder kosten zijn gemaakt dan gepland en door de compensatie in verband met de frictiekosten.

Personele samenstelling (tabellen 8 en 9)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Het aandeel rechters op het totale personeelsbestand is niet substantieel afwijkend van het gemiddelde van alle gerechtshoven.

Tabel 1: uitslagen klantwaarderingsonderzoek over tevredenheid procespartijen (% tevreden respondenten)

	(zeer) tevreden rechtzoekenden		(zeer) tevreden professionals	
	realisatie	norm	realisatie	norm
Deskundigheid van de rechter	–	> 75%	–	> 75%
Rechtseenheid van de beslissingen	x	x	–	> 45%
Begrijpelijkheid van het besprokene	–	> 70%	x	x
Uitleg/motivering van de beslissing	–	> 70%	–	> 65%
Leesbaarheid van de beslissing	x	x	–	> 75%
Onpartijdigheid van de rechter	–	> 70%	–	> 75%
Ruimte die rechter aan partijen biedt voor hun verhaal	–	> 85%	72%	> 75%
Luisteren van de rechter naar de standpunten	–	> 80%	79%	> 75%
Inleven van de rechter in de situatie	–	> 70%	70%	> 60%
Duur van de procedure/de doorlooptijd	–	> 50% ¹	24%	> 40% ¹

¹ Voor de tevredenheid over doorlooptijden moeten nog normen worden ontwikkeld. Hier is de gemiddelde tevredenheid weergegeven.

Tabel 3: MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage), 2006

Type appelzaak	MK aandeel (percentage)	
	realisatie	norm
Dagvaardingszaak (handelszaak) met verweer	100%	100%
Verzoekschriftprocedure	98%	100%
Bodemzaak belastingrecht	75%	75%

Tabel 4: productie-aantal versus afspraak (percentage) en productie-aantal versus instroom (percentage), 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	productie t.o.v. afspraak		productie t.o.v. instroom	
	gerechtshof %	boven totaal %	gerechtshof %	boven totaal %
Civiel recht	89%	99%	94%	100%
Belastingrecht	56%	87%	185%	228%
Strafrecht	91%	92%	96%	104%
Totaal	87%	93%	99%	108%

Tabel 5: gemiddelde zaakwaarde (tijd per zaak) en kosten per zaak versus de bestuursafpraak met gerechten, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	tijd per zaak		prijs per zaak	
	realisatie in uren	t.o.v. (%) afspraak	realisatie in euro	t.o.v. (%) afspraak
Civiel recht	35,5	96%	3.005	109%
Belastingrecht	21,3	123%	2.264	169%
Strafrecht	9,3	76%	906	101%
Totaal	16,1	88%	1.479	108%

Tabel 6: gerealiseerd uurtarief rechters en ondersteuning versus landelijk vastgestelde uurtarief, 2006

Productgroepen bij gerechtshoven	uurtarief rechters t.o.v. (%) landelijk		uurtarief ondersteuning t.o.v. (%) landelijk	
	euro		euro	
Civiel recht	120	123%	57	110%
Belastingrecht	109	119%	103	191%
Strafrecht	132	120%	76	133%

Tabel 7: arbeidsproductiviteit, eigen vermogen en arbeidsverzuim, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Arbeidsproductiviteit	50	55
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	4,2%	5,5%
Ziekteverzuimpercentage rechters (RA)	3,5%	2,7%
Ziekteverzuimpercentage ondersteunend personeel (GA)	3,6%	4,9%

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

Tabel 8: verhouding rechters - ondersteuning, 2006

	gerechtshof	hoven totaal
Percentage rechters op totaal personeel	34%	35%
Percentage ondersteuning op totaal personeel	66%	65%

Tabel 9: man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw, 2006

	gerechtshof %	hoven totaal %
Percentage vrouwen	59%	55%
Percentage mannen	41%	45%
Tot en met 39 jaar	44%	35%
40 tot en met 49 jaar	27%	27%
50 tot en met 59 jaar	24%	29%
60 jaar en ouder	5%	9%

Tabel 10: klachten, wrakingen en publicatie van uitspraken, 2006

	gerechtshof	gemid. hoven ¹
Aantal klachten	4	16
Percentage gegronde klachten	0%	15%
Aantal gehonoreerde wrakingen	0	0,2
Gepubliceerde uitspraken	428	

¹ Ongewogen gemiddelde over de 5 hoven

